

5

10

Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op maandag 29 juni 2009

15

Aanwezig: De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter

De gemeentesecretaris: mevrouw M. Nienhuis-van Doremaele

20

De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren Th.C.M. Blesgraaf, E.M. den Boef en P.J.H.M. de Koning

De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van Andel (CDA), P. van den Berg (VVD), P. Boertje (VVD), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van Houweligen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (ChristenUnie), H.J.A. Koppes (Leefbaar Ridderkerk), J. Lagendijk (SGP), W. van der Linden (PvdA), A. Los (Leefbaar Ridderkerk), C.J. Louter (ChristenUnie), P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander (Leefbaar Ridderkerk), W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden (SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (ChristenUnie), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), M.A. Vroegindewij (Leefbaar Ridderkerk).

25

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

30

Afwezig: de raadsleden: de heer M. Dijkhuizen (RB), mevrouw W.N. Nooijen (LS)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit

35

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond, hartelijk welkom bij de raadsvergadering van Ridderkerk. Fijn dat u in groten getale bent gekomen. Ik heet ook de luisteraars thuis hartelijk welkom, want deze raadsvergadering wordt uitgezonden.

40

We hebben bericht van verhindering van mevrouw Nooijen. De heer Dijkhuizen komt misschien nog. De agenda is heel eenvoudig, er staat een groot stuk op de agenda en dat is ook het enige punt van vanavond. Er zijn geen wijzigingen op de agenda? Dank u zeer.

45

Ik stel voor om ons te buigen over de Structuurvisie van Ridderkerk 2020. Ik wil u even wijzen op de stukken. Tot bladzijde 47 vindt u de stukken en vanaf bladzijde 47 is de informatie ook door uw eigen inbreng gevat in de raadsbundel.

50

Er is een aantal moties bekend. Ik ga met u het lijstje van moties op volgorde af. Als eerste de motie van het CDA met als woordvoerder de heer Meij, dan de PvdA met als woordvoerder mevrouw Ripmeester, de ChristenUnie met als woordvoerder de heer Japenga, de SGP vertegenwoordigd door de heer Smit, dan de fractie van D66/GL, de heer Van Houcke, de fractie van de VVD, de heer Van der Spoel en Leefbaar Ridderkerk, de heer Neuschwander.

5 **2. Voorstel om de Structuurvisie Ridderkerk 2020 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 251)**

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de heer Meij.

10 **De heer Meij:** Voorzitter, dank u wel. Het eerste deel van mijn betoog is gericht op onze burgemeester, de portefeuillehouder Participatie. Er is een uitgebreid participatietraject opgezet over de structuurvisie. Dat is een goede zaak en het is belangrijk dat de burgers van Ridderkerk kunnen meedenken over de toekomst van hun gemeente.

15 De uitkomsten van het participatietraject zijn echter niet onverdeeld gunstig. Er is door veel burgers ingesproken en desondanks is er veel onvrede gebleven bij de inwoners van onze gemeente. De kritiek richt zich vooral op de politiek; er wordt onvoldoende geluisterd. Maar dat is deels een misverstand. Als lid van de gemeenteraad in Ridderkerk zit je onvermijdelijk in de positie dat je sommige inwoners moet tegenspreken omdat er compromissen gesloten moeten worden. Denk aan Nieuw Reijerwaard. Maar je moet ook aan de belangen van de toekomstige generatie denken. Denk aan de TramPlus. Maar we moeten zelf ook het boetekleed aantrekken omdat wij avonden lang vergaderen over zaken waarvan de uitkomst van tevoren al vaststaat en waarbij wij niet altijd heldere standpunten innemen. Voorzitter, de CDA-fractie zal de structuurvisie vanavond niet uitputtend bespreken, maar zich beperken tot de zaken die politiek gevoelig liggen en waar de CDA-fractie het verschil zou kunnen maken.

25 Over het onderdeel mobiliteit op maat. De CDA-fractie is voorstander van hoogwaardig openbaar vervoer in de vorm van onder andere de TramPlus. De tram heeft ten opzichte van de bus een driemaal zo grote capaciteit voor reizigers. De tram heeft een geringer ruimtebeslag en de tram heeft een lager energieverbruik per reiziger en per kilometer dan de bus. De tram heeft meer comfort, kan sneller doorrijden en trekt sneller op. De tram kent ook kortere instaptijden. Bovendien zijn trams schoon, omdat ze op elektriciteit rijden en ter plekke niets uitstoten. Een stem voor de tram is tegelijkertijd een keuze voor een beter klimaat. Zeker als elektriciteit duurzaam met wind- en zonne-energie kan worden opgewekt. Maar, voorzitter, het allerbelangrijkste is dat de tram veel beter dan de bus in staat is om mensen uit de auto te halen. Zijn er ook aandachtspunten? Uiteraard en ik wil er twee noemen: de sociale veiligheid in de tram en de fysieke veiligheid van het tramtracé zijn bijzonder belangrijk. Vandalisme en onbeschoft gedrag mogen niet getolereerd worden. Ik noem hier een voorbeeld uit de Beverwaard. Dat is het begin- en eindpunt heb ik begrepen; daar staan mensen soms in de regen te wachten en dan gaan toch de deuren dicht omdat de trambestuurder bang is dat mensen rottigheid gaan uithalen. Nou dat zou niet zo moeten zijn; burgers moeten die tram in kunnen en dan moet er op een andere manier gelet worden op die jongens die andere dingen van plan zijn.

Sociale en fysieke veiligheid

45 Ook de inpassing van de tram in de Schoutstraat vereist nog een nadere studie. Bovendien blijft nog een buslijn tussen Rotterdam en Ridderkerk uiterst noodzakelijk. Tegen een snelbus in de spits kan geen tram op; die moet dan ook gehandhaafd blijven. Er moeten ook snelle busverbindingen mogelijk blijven naar het Zuidplein, de Kralingse Zoom en straks naar het nieuwe Maasstad Ziekenhuis in Lombardijen. Daar moeten wij ons als raad sterk voor maken.

50 Het CDA heeft in de afgelopen jaren steeds het belang benadrukt van het maatschappelijk draagvlak. Het CDA heeft begrip voor de weerstand die er ontstaan is met de komst van de tram. Het gaat om een grote beslissing op de woon- en leefomgeving van mensen. Maar wij merken aan de reacties van de inwoners dat het draagvlak voor de tram groeiende is. De tram is terug. In tal van steden in Nederland en Europa veroverd de tram weer terrein. Trams

5 hebben een positieve uitwerking op de wijken, blijkt uit onderzoek. Er vestigen zich winkeliers, panden stijgen in waarde en mensen willen wonen in de buurt van een halte. Daarom kiest de CDA-fractie voor de TramPlus en voor het tramtracé langs de Schoutstraat. Wat is er beter dan een tram die stopt in het hart van de gemeente? Stel je eens voor dat in Rotterdam de tram niet stopt op de Coolsingel en in Amsterdam niet op de Dam... Voor ons zijn een
10 alternatieve oostelijke ontsluiting langs de Noordenweg en het doorsteken van de Ringdijk niet aan de orde. Een oostelijke ontsluiting voor het autoverkeer langs de noordelijke weg en mogelijk door de Poesiatstraat richting de Rotterdamseweg is voor de CDA-fractie wel bespreekbaar. Het autoluw maken van de Sint Jorisstraat is een uitstekende gedachte. Het afsluiten van het Koningsplein voor het autoverkeer vinden wij alleen bespreekbaar als het
15 voor de veiligheid van het verkeer noodzakelijk is. Gezien het uitvoerige overleg hierover in het verleden houden wij nu vast aan de huidige situatie. Daarnaast is de CDA-fractie voorstander van het gefaseerd afwaarderen van de Rotterdamseweg. Dat ten aanzien van de tram, het tramtracé en de mobiliteit.

20 Ondernemende kernen

Ten aanzien van de herontwikkeling van de polder Nieuw Reijerwaard is de CDA-fractie veel kritischer. In oktober 2008 hebben wij ingestemd met de transformatie van het gebied om twee redenen. Ten eerste was Nieuw Reijerwaard aangewezen als zoeklocatie door de
25 provincie. Ten tweede wilden wij de noodzakelijke uitbreiding van The Greenery niet in de weg staan in verband met de werkgelegenheid. De CDA-fractie vond het destijds wel moeilijk om te begrijpen dat het college een blanco cheque vroeg ten aanzien van Nieuw Reijerwaard. Het CDA heeft samen met de SGP een raadsbreed ondersteund amendement ingediend. Dat werd vanaf dat moment het voorstel van de gemeente Ridderkerk naar de gemeente Rotterdam en Rijk. We waren dan ook zeer verbaasd toen wij enkele weken geleden een brief
30 van Aboutaleb aan de gemeenteraad van Rotterdam lazen. Maar nog veel meer toen wij vorige week de bestuurlijke overeenkomst Nieuw Reijerwaard onder ogen kregen. Geen woord over het amendement, geen woord over de agrologistieke bedrijvigheid. Geen woord over de bufferzone. Gelukkig heeft het college een dag voor de ondertekening de ondertekening uitgesteld. Waarvoor hulde en dank. Dat was een moedig besluit, maar hoe nu verder? Het is voor de CDA-fractie uitgesloten dat Nieuw Reijerwaard een Rotterdams
35 bedrijventerrein wordt. Om dat duidelijk te maken wil de CDA-fractie een motie indienen waarin het college gevraagd wordt om de mogelijkheden te onderzoeken of Ridderkerk en Barendrecht de polder Nieuw Reijerwaard samen kunnen herontwikkelen tot bedrijventerrein. Zonder financiële steun van Rotterdam. Dat geeft rust in Rijsoord en ook in Ridderkerk. Ik realiseer mij dat het lastig wordt om de benodigde financiën bij elkaar te krijgen maar waar een wil is, is een weg. Voor alle duidelijkheid: wij tornen dus niet aan het predikaat
40 bedrijventerrein voor Nieuw Reijerwaard.

Het tweede aspect uit het thema ondernemende kernen is een samenwerking met onderwijs
45 en bedrijfsleven. De CDA-fractie is ervan overtuigd dat de nieuwe gecombineerde mbo- en hbo-opleiding in Bolnes-Zuid een goede kans biedt om Ridderkerk op de kaart te zetten. Met de TramPlus is deze locatie goed bereikbaar en wij zouden het kunnen combineren met huisvesting van jongeren en studenten. Daarnaast zijn wij voorstander van de herontwikkeling van het sportpark.

50 Dan nog enkele korte statements over het milieu. Investeren in milieuvriendelijke sectoren als het milieu en recreatie staan wij sterk voor. Creëer sterke politieke druk in Den Haag bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat om een overkapping van de A15 en A16 ook bij Rijkswaterstaat op de agenda te krijgen. Wij gaan

5 verder uiteraard akkoord met de voorgestelde 'fietshighways'. Dat is een goede zaak. Ten aanzien van het wonen. Dat ligt gevoelig maar wij zijn gecharmeerd van het verhaal van de Stichting Beschermd Dorpsgezicht en wij staan op dit moment niet onwelwillend tegenover de mogelijke bouw van een seniorenwoning op de hoek Rijksstraatweg en de Lagendijk.

10 Dan, voorzitter, Het Huys ten Donck.
Wij vinden het heel belangrijk dat dit landgoed en buitenhuis hier kunnen blijven en niet voor de komende jaren maar voor de komende decennia. We vragen aan het college en ook aan de raadsleden om de mensen voldoende exploitatiemogelijkheden te geven om het landgoed rendabel te exploiteren. Daar wilde ik het bij laten voor wat betreft Het Huys ten Donck. Voor
15 Westdonk zijn wij voor een geleidelijke transformatie van wonen en werken naar het centrum toe voor de ontwikkeling van de bedrijventerreinen.

En het staat er misschien een beetje los van maar we vinden ook het Ridderkerkse aanbodmodel dat Woonvisie hanteert een prima model en ondersteunen daarom ook de
20 motie op dat gebied van de SGP. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Meij. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Ripmeester. Gaat uw gang.

25 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd door de CDA-fractie. Er is een visie op de toekomst van Ridderkerk in 2020. Het gaat vooral over indeling en ruimtelijke ordening maar het is natuurlijk belangrijk omdat deze punten een groot effect hebben op ons welzijn. Wonen we straks in de goede woningen, zijn er winkels in de buurt, zijn we gelukkig met onze
30 buurt, kunnen we vaker of nog steeds op de fiets naar ons werk?

Onze bijdrage is gebaseerd op de input van de fractieleden, partijgenoten en het stuk Nieuwe verten.

35 De structuurvisie is een doorwrocht stuk. Goed verzorgd en door veel mensen is er input geleverd.

Er zijn veel goede punten:

- 40 Het maakt Ridderkerk toekomstbestendiger, duurzamer. Met een eigen duidelijk geluid in de regio.
- Goede ruimtelijke ordening bevordert de sociale cohesie, iets wat in de meeste wijken in Ridderkerk zeer gewaardeerd wordt.
- Er wordt een wijkprofiel behouden en zo nodig versterkt.
- 45 Van Rijsoord wordt gezegd: behoud karakter, maar wanneer je naar de laatste trend kijkt om daar een Wassenaar aan de Waal van te maken, vraagt dat om kritisch monitoren.
- De sociale cohesie is gebaat bij niet te grote verschillen per wijk want te grote heterogeniteit doet de samenhang geen goed.
- Belang van ruimte voor elke inkomensgroep en levensfase in elke wijk.
- 50 Er zijn veel plannen voor herstructurering. Dat kan alleen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Het mag geen hefboom zijn om de sociaal zwakkeren Ridderkerk uit te jagen.
- Inzicht in gevolgen van vergrijzing op velerlei gebied.
- Belang van het aantrekken van jonge gezinnen.

- 5 Het is de kunst om een ongeveer gelijke of verjongde leeftijdsopbouw te krijgen in Ridderkerk. Goed voor de voorzieningen maar zeker en vooral ook goed voor ons welzijn.
- Belang van bevorderen van doorstroming door gevarieerder aanbod van woningtypen voor senioren.
- 10 Inzet op verbeteren kwaliteit, afzien van kwantiteit streven is een moedige keuze.
- Meer kwaliteit, wat ons betreft dus meer groen in de wijk en rondom de wijk, terughoudend met volbouwen, meer ruimte en schone lucht voor de mensen.
- Een kwaliteit is het op de fiets naar je werk kunnen. Of aan huis werken. Ook daar is op ingezet. Het moet wel op kleine schaal en passen in de omgeving want wie zit te wachten op een bedrijvencluster of hotel bij Het Huys ten Donck?
- 15 De tram wordt doorgetrokken naar Oudelande; het kan en is wenselijk.

Kortom: een mooi stuk. Er zijn nog wel enkele accenten die wij via moties onder de aandacht brengen.

- 20 De motie Groen om groen niet alleen rondom de wijken maar ook in de wijken te beschermen. De motie Nieuw Reijerwaard om te kijken of we het ook zonder 'grote' broer Rotterdam kunnen ontwikkelen.

Tot slot vrij naar Marsman:

25

Ridderkerk 2020

30

Denkend aan Ridderkerk
Zie ik drukbezochte rivieren
Traag langs groene hoogbouw gaan

35

Rijen ondenkbaar
Kindvriendelijke huizen
Als speelse slierten
In de wijken staan

40

En in de groene buurten verzonken
Woonkeurwoningen
Omgeven door voorzieningen
en zorg bij de hand

45

Tram, fietsen, bussen,
Monument, gezellig plein
Oud en nieuw, aardig en veilig,
In een groots sociaal verband

50

De lucht hangt er schoon
Over de omschermdde of overkluisde weg
Het geluid wordt in wallen gesmoord
En in alle wijken
Geeft en heeft men ruimte en
Wordt de stem van mededogen
Met zijn eeuwig gelijk gehoord.

5 Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Na deze poëtische tekst is het woord aan de heer Japenga.

10 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. Ik heb een gewoon stuk tekst.
Het is een mooie dag.

De voorzitter: Dat klinkt aardig poëtisch.

15 **De heer Japenga:** Het is een prachtige dag. Maandag 29 juni 2009 stelt de gemeenteraad van Ridderkerk de structuurvisie vast. Er is maanden intensief aan gewerkt. Op diverse momenten in het proces werd stilgestaan bij de stand van zaken en kon worden bijgestuurd. Veel deskundigen hebben hun mening gegeven. Allereerst de deskundigen van de eigen buurt, de inwoners van Ridderkerk. Daarnaast diverse vakdeskundigen. Ook de gemeenteraad heeft er een aantal
20 avonden over gesproken en op veel bijeenkomsten kon steeds weer worden gezegd wat men nodig vond om te zeggen.

Het is dan ook een felicitatie waard aan het hele college en in het bijzonder aan wethouder Den Boef, als verantwoordelijk wethouder voor het geheel van de structuurvisie. Het was een lang en lastig traject. Daarbij is het goed te bedenken dat een goede visie voor de langere termijn nogal eens botst met de belangen van vandaag de dag.
25

Er ligt nu een voldragen stuk dat ons kan dienen in de komende jaren om verantwoorde keuzen te maken. Ik zeg met nadruk verantwoorde keuzen omdat het bij de keuzen niet altijd gaat om het grote getal maar vooral ook om de visie en het inzicht. Wat is goed voor Ridderkerk nu en in de toekomst. Daar gaat het om. Ridderkerk op weg naar de toekomst; naar een zelfbewust en zelfstandig Ridderkerk. Een prettige gemeente om te wonen, te werken en te recreëren.
30

Natuurlijk streeft het college ernaar om vanavond brede steun te krijgen voor de visie. Hoe meer raadsfracties instemmen, hoe mooier. Natuurlijk zitten er ook keuzen in die pijnlijk zijn. Bijvoorbeeld voor bewoners omdat ze persoonlijk nadeel ondervinden van de keuzen: als je huis moet wijken voor iets anders, dan is dat vooral héél ingrijpend ook al is het uiteindelijke resultaat wellicht goed en mooi, namelijk een nieuwe woning in een verbeterde buurt.
35

Bij de structuurvisie kijk je door soms pijnlijke keuzen heen naar de toekomst van Ridderkerk en de generaties die ons hier weer opvolgen. Ridderkerk is niet alleen van degenen die hier vandaag leven en wonen maar ook van onze voorgangers en van onze kinderen en kleinkinderen.

40 De wijk centraal

Een gezonde bevolkingsopbouw is belangrijk voor een gemeente als Ridderkerk. De vergrijzing in Ridderkerk loopt voor op andere dorpen en steden in de regio. Dat is geen doemscenario, zoals een lezer schreef in een plaatselijk blad. Oud worden is vooral een geschenk. En als er veel ouderen wonen, dan houd je rekening met dat gegeven. Om voorzieningen en werkgelegenheid te binden moet je echter ook jongeren binnen de gemeente houden en zo mogelijk naar je toe trekken. Het bouwen van woningen die bij deze tijd en de doelgroep passen is daar een middel in. Levensloopbestendige woningen maar ook levensloopbestendige wijken. Voor jong en oud, maar ook voor gehandicapten en mensen zonder beperkingen, voor mensen die wit zijn en mensen die zwart zijn en alles wat daar tussen ligt, voor mensen die zorg nodig hebben en voor hen die zorg kunnen geven.
45

50 Een goede bevolkingsopbouw gaat niet alleen over leeftijden; het gaat ook om groepen die met elkaar samenleven. Nederland staat sinds eeuwen bekend om zijn tolerantie naar groepen en om zijn vrijheid van meningsuiting en vrijheid van geweten. De ChristenUnie wil radicaal zijn in het kiezen voor vrijheid van normaal samenleven. Een van de insprekers stelde onlangs in de

- 5 commissie dat Rotterdam een deel van de sociale onderklasse in Ridderkerk wil huisvesten en hij beklagde zich over het feit dat zoveel Rotterdammers gebruikmaken van onze scholen en ons zwembad. Voorzitter, wij worden niet vrolijk van dat soort teksten. We wonen nog tien keer liever samen hier in Ridderkerk met een zogenaamde sociale onderklasse dan met mensen die zichzelf een bovenklassestatus toedichten.
- 10 We sluiten onze ogen niet voor allerlei ontwikkelingen. En we willen daarom ook dat mensen die zich vestigen in Nederland en Ridderkerk zich houden aan de Nederlandse normen, waarden en wetten. En natuurlijk moet op landelijke schaal rekening worden gehouden met de draagkracht en de draaglast in buurten en wijken. Dat heeft ook met visie op de toekomst te maken. Mensen die met onze democratische middelen de democratie zelf om zeep willen helpen, komen ons echter
- 15 tegen op hun pad. Mensen die hier een normaal bestaan op willen bouwen, kunnen rekenen op onze steun. Het is onze christelijke opdracht om in dat samenleven een positieve bijdrage te leveren.
- Gezonde bevolkingsopbouw heeft wat de ChristenUnie betreft ook te maken met de fysieke en geestelijke gezondheid van mensen. Ridderkerk wordt omsloten door wegen en de uitstoot van
- 20 schadelijke stoffen om ons heen is énorm. We moeten doen wat mogelijk is om dat te verminderen. Fietsen, overkluizen van snelwegen en het eventueel aanleggen van aarden wallen, de aanleg van een tram helpen allemaal op een eigen manier en dragen voor een deel bij aan vermindering van het probleem.
- De bron, de auto op het omliggende en lokale wegennet is natuurlijk de oorzaak van alles en de
- 25 voornoemde maatregelen zouden niet of anders nodig zijn als de uitstoot zou stoppen of zeer zou verminderen. Het zal echter nog decennia duren voordat we helemaal zijn overgeschakeld op alternatieve energievoorzieningen. Overigens kun je individueel daarin nu al verantwoorde keuzen maken. Die heb je ook te maken!
- De wijken centraal is een thema dat de ChristenUnie van oudsher aanspreekt. We zijn er sterk
- 30 voor om bewonerszeggenschap in de eigen leefomgeving te versterken. Bewoners zijn de deskundigen van de eigen buurt. Bewoners kunnen daarin zelf veel betekenen. Nagegaan moet worden of er nog meer zeggenschap naar de wijken kan. Zeker in een volwassen samenleving als de onze is dat de manier om de samenleving beter in te richten en de kloof tussen burgers en bestuur te verkleinen.
- 35 De structuurvisie gaat uit van goede basisvoorzieningen in iedere wijk. De buurtsuper in Rijsoord is er wat ons betreft één. Maar ook in Slikkerveer is vorige week een supermarkt gesloten. De ChristenUnie zal zich de komende tijd blijven inzetten voor de buurtsuper in Rijsoord en waar dat verder nodig is. Ook in Rijsoord is de Stichting Bescherming Dorpsgezicht Rijsoord al jaren bezig om op de hoek Lagendijk/Rijksstraatweg een aantal woningen te realiseren. We vinden dat
- 40 passen in Rijsoord op die plek. De stichting en het wijkoverleg staan er positief tegenover. En dat is denk ik van doorslaggevend belang op dit moment. In het verleden heeft het college het tegengehouden - daarin gesteund door de raad - maar met de huidige stand van zaken, ook in de polder, is het alleszins verdedigbaar dat er een verandering van mening plaatsvindt. Wij dienen hier samen met andere partijen een motie over in.
- 45
- De identiteit van de wijken kun je maar beperkt sturen. Mensen maken de wijk en de buurt. De paspoorten die voor elke wijk zijn gemaakt kunnen dienen als leidraad bij de ontwikkelingen.
- Ondernemende kern
- 50 Veel Ridderkerkers werken ook in het dorp. Dat is zeker in deze omgeving een groot pluspunt. Hoe meer mensen dat doen, hoe beter. Een groot deel van deze groep werkers gaat nu nog met de auto naar het werk. We hopen dat dit binnen enkele jaren zal veranderen ten gunste van het schone vervoermiddel dat wij fiets noemen.
- De vraag moet nog worden beantwoord hoe we werkgelegenheid vasthouden en laten toenemen.

- 5 Als we voor jongeren gaan bouwen, moeten we er ook voor zorgen dat er voldoende werkgelegenheid is. Hoe wil het college dat voor elkaar krijgen? Je bent immers hierbij afhankelijk van diverse factoren.
Kleinschaligheid, nabijheid van wonen en werken spreken ons zeker aan. De reguliere sectoren verdienen daarbij positieve aandacht en op de groeimarkten zoals de zorg, dienstensector en de
10 recreatie, daar moet intensief worden ingezet. Dat komt niet zomaar naar ons toe waaien.

Mobiliteit op maat

- Voorzitter, de fractie van de ChristenUnie is blij met de duidelijke keuzen die worden gemaakt. Eerst de fiets, dan het openbaar vervoer en dan pas de auto. Ook de infrastructuur mag die
15 volgorde wat ons betreft heel duidelijk maken. Wat ons betreft wordt het autoverkeer zoveel als mogelijk is geweerd uit het centrum. We zijn voor een betere ontsluiting van het centrum. Het combineren van het autoverkeer met de tram in de Schoutstraat vinden we ongewenst. Een vorm van een rondweg en eventueel aansluiting op de Rotterdamseweg kunnen een goede oplossing zijn.

- 20 Het afwaarderen van de Rotterdamseweg zien we als een heel goede mogelijkheid om enkele wijken van Ridderkerk beter met elkaar te verbinden. Nu doorklieft de weg het dorp. Uiteraard gaan we ervan uit dat er geen neveneffect op zal treden wat betreft sluipverkeer. Bij de uitwerking heeft dat dus onze grote aandacht.

- 25 De ChristenUnie is een partij die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. De aarde bebouwen en beheren is voor de mens 'corebusiness', zou je kunnen zeggen. Bij de schepping van de wereld hebben we die opdracht al meegekregen. Duurzame mobiliteit hoort daar zeker bij: verminderen van luchtvervuiling, geluidsoverlast en energieverbruik.

- 30 De tram heeft nogal wat trammelant gegeven in de afgelopen jaren. Al heel wat jaren wordt er op gestudeerd en gedacht en gesproken over de noodzakelijke verbetering van het openbaar vervoer in Ridderkerk. Een noodzaak die door vrijwel iedereen wordt onderschreven. In 2007 werd een mijlpaal bereikt toen de partijen het eens werden over een tracé tot aan het centrum. Het is geen geheim dat wij toen al wilden doortrekken naar P&R Oudelande. Maar in de democratie gaat het erom elkaar te overtuigen en dan te komen tot een heldere uitspraak. In 2007 was er voor een
35 aantal partijen nog te veel onzekerheid en onduidelijkheid om in één keer voor een hele lijn te kiezen. Om die reden is gevraagd om nader onderzoek op diverse terreinen. Dat onderzoek is meegenomen in de ontwikkeling van de structuurvisie. Dat nader onderzoek gaf houvast voor de rest van de route via de Schoutstraat, richting Drievliet en 't Zand naar P&R Oudelande.

- 40 De veiligheid onderweg is een zeer belangrijk aandachtspunt. Dat geldt zeker voor de Schoutstraat. De tram kan erdoorheen. Dat is helder. Daartoe besluiten we vanavond naar wij hopen ook. De Schoutstraat is een heldere keus waarbij de veiligheid in alles vooropstaat.

- Ridderkerk heeft baat bij een heldere, duidelijke keuze. Ridderkerk heeft baat bij een keuze NU. We kunnen en moeten niet langer treuzelen. Ridderkerk verdient verbetering van het openbaar vervoer en vermindering van schadelijke uitstoot. En Ridderkerk verdient duidelijkheid; daar vragen alle insprekers om. Niet langer onzekerheid en weer uitstel! Nu beslissen en dan snel aan
45 de slag.

- De jeugd heeft onlangs ook een avond gehouden met onder meer stellingen over de tram. Daaruit bleek dat deze groep jongeren voor de aanleg van een tram is. Zij vinden het passen bij Ridderkerk en zij zien er meer voor- dan nadelen in. Wij zijn ervan overtuigd dat ook ouderen er baat bij hebben. Of die mensen die zich een auto niet kunnen veroorloven.

- 50 Ik wil mijn waardering uitspreken voor het participatieproces dat is geweest en dat nog verdergaat. Veel inwoners hebben zich laten horen. Eerst heel negatief, maar stilaan steeds meer meedenkend en minder negatief. Niet dat iedereen positief is, maar er is gesproken over de motivatie en beweegredenen. Een waardevol proces, waarin voor- en tegenstanders het niet eens werden maar wel begrip kregen voor elkaars overtuiging. Er is ook wel wat voor nodig om in één

- 5 keer een dergelijk omvangrijk project te omarmen, figuurlijk gezien. Het is een noodzakelijk onderdeel in ons ov-netwerk. Het bureau BVR willen we complimenteren met zijn grondige aanpak; het was een groot genoegen om met hem samen te werken.

Verbindend landschap

- 10 De plek waar Ridderkerk is gelegen kunnen we niet veranderen. De ambitieuze plannen met het oog op het verbindend landschap juichen we zeker toe. Hoe groener, hoe beter. Met daarbij de opmerking dat we het groen moeten borgen. We hebben het groen nodig om ervan te genieten vanwege de pracht maar we hebben het ook nodig vanwege het wegnemen van schadelijke uitstoot.

- 15 We willen graag dat Ridderkerk zo veel als mogelijk is groen blijft. Uiteraard gaat het altijd om afweging van allerlei belangen. Wij vinden dat we voornamelijk het groen extra moeten koesteren en beschermen en ervoor zorgen dat we het tot in lengte van jaren houden.

- Ridderkerk heeft heel wat kilometers rivieroever. Wij vinden het jammer dat er zo weinig beschikbaar en bereikbaar is voor de Ridderkerkers om te verblijven of te recreëren. Wij willen dat er meer aandacht voor komt en vragen het college de mogelijkheden op dit punt op een rij te zetten. Hiertoe dienen wij een motie in.

- 20 De richting van het onderdeel verbindend landschap spreekt ons aan en we menen dat het de juiste weg voor Ridderkerk is. De uitwerking van de grote lijnen - zoals vanavond vast te stellen - zal nog enige tijd duren. Maar alles begint met een gezamenlijke visie op de toekomst. Daar kan dan iedereen zijn doelen op afstemmen.

Ter afronding nog een paar aandachtspunten.

- 30 De betaalbaarheid is een belangrijk punt. Vooralsnog is er niet voor alle plannen geld. Daar kunnen we wel voor gaan sparen en mogelijk zijn er voor onderdelen van de plannen nog ergens in den lande extra potjes te vinden.

- Het is wenselijk om een fonds bovenplanse voorzieningen op te zetten. Kan de wethouder aangeven of en op welke wijze hij van plan is dat te gaan doen en binnen welke termijn?

- 35 De kerken hebben via het Interkerkelijk Diaconaal Beraad al eerder hun mening gegeven. Een deel van wat de kerken willen is te realiseren, bijvoorbeeld het bevorderen van sociale samenhang en het met elkaar bewaken van de menselijke maat bij het bedenken en uitvoeren van plannen voor Ridderkerk. Doelen waar de ChristenUnie helemaal achter staat. Met de nu gekozen speerpunten denken wij dat die zaken zeker versterkt kunnen worden, samen met alle groepen in Ridderkerk.

- 40 Voorzitter, ook na vanavond moeten we blijven werken aan draagvlak voor het realiseren van grootschalige plannen. Dat is met een besluit op een mooie zomeravond in juni 2009 niet klaar. We willen het college oproepen om daar in de komende tijd de noodzakelijke aandacht aan te geven. Ook als raad hebben we een belangrijke verantwoordelijkheid om de toekomstige keuzen te baseren op de nu voorliggende richting. Ik dank u wel.

- 45 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Japenga. Mijnheer Smit.

- De heer Smit:** Dank u wel voorzitter. De grenzen van de groei van Ridderkerk zijn bereikt. De slag van 'kwantiteit naar kwaliteit' moet worden gemaakt. De lasten van de infrastructuur wegen zwaar op onze inwoners. Het voorzieningenniveau in de wijken staat onder druk.
- 50 Zomaar een aantal losse zinnen uit de structuurvisie die aangeven hoezeer een integrale visie van belang is. De SGP heeft daar ook steeds op aangedrongen en daarom zijn wij verheugd dat het er dan toch van gekomen is. Uiteraard is dat nog wat anders dan verheugd te zijn over de inhoud van die visie. Zeker, een groot aantal onderdelen in de structuurvisie deelt de SGP-fractie. Althans op het niveau van een visie. Bij de uitwerking in de lopende

5 jaren kunnen op detailniveau zeker nog verschillen van mening blijken te bestaan. En een
aantal visies deelt de SGP-fractie ook absoluut niet. De SGP-fractie zal deze avond zo goed
mogelijk een bijdrage leveren op het meer abstracte niveau van een visie, maar details zijn
soms onvermijdelijk. Immers, de structuurvisie zelf loopt voor wat betreft de inhoud uiteen van
10 zeer abstract tot uiterst in detail. Voor de overzichtelijkheid zal ik de vier hoofdthema's van de
structuurvisie langslopen, maar niet dan nadat ik enkele opmerkingen heb gemaakt over
communicatie en participatie.

Communicatie en participatie

Er is veel aandacht besteed aan communicatie en participatie. Op zichzelf natuurlijk prima.
15 Maar al die inspanningen zijn zonder veel waarde als wordt gesteld: "De inspraakreacties met
betrekking tot de TramPlus en Nieuw Reijerwaard zullen niet meer van een reactie worden
voorzien, aangezien de argumenten bij de gemeenteraad genoegzaam bekend zijn." Een
grote groep inwoners voelt zich daarmee in één enkele zin niet relevant verklaard in deze
discussie. Het Comité Stop TramPlus noemt dat met gevoel voor understatement 'zeer
20 teleurstellend en ongehoord'. De SGP-fractie deelt die mening.
Dit nog los van de vraag of al dan niet is voldaan aan formele inspraakvereisten als termijnen
en het niet tussentijds wijzigen van het ter visie gelegde stuk. Volgens de Vereniging Polder
Nieuw Reijerwaard is op beide punten niet correct gehandeld. Is dat waar en zo ja, wat is het
gevolg daarvan voor de besluitvorming en de rechtsgeldigheid daarvan?
25 Verder valt op dat in de samenvatting van het burgerpanel in de structuurvisie (pagina 101)
steeds met ongeveer dezelfde woorden de mening van onze inwoners wordt weergegeven
als door het gerenommeerde TNS NIPO is gedaan, behalve als het gaat om mobiliteit op
maat. Zegt TNS NIPO dat de helft van de ondervraagden de doortrekking van de tram een
slecht idee vindt en ook een tracé door het centrum een slecht idee is, volgens de
30 structuurvisie is dat ineens geworden 'geen voorstander zijn van'. En dat terwijl uit de tabellen
bij het onderzoek van TNS NIPO toch echt blijkt dat de gemiddelde score uiteindelijk negatief
is. Kortom: een selectieve weergave van representatieve en onafhankelijke
onderzoeksresultaten waardoor inwoners zich bij de neus genomen voelen, zo bleek ook uit
reacties van insprekers tijdens de commissievergadering. Of - om in de termen van ons
35 participatiebeleid te blijven: het spel moet natuurlijk wel netjes en volgens de regels gespeeld
worden!

Dan nu de verschillende thema's.

40 Wonen (de wijk centraal)

De Ridderkerker is over het algemeen tevreden over de woonomgeving. Mensen willen graag
in Ridderkerk blijven wonen. Lokale gebondenheid wordt zelfs een kernkwaliteit genoemd.
Mensen willen graag wonen in de luwte van de grote stad, in een rustige omgeving en daarom
moet het 'dorpse karakter' worden gekoesterd. De SGP-fractie onderschrijft dat helemaal.
45 Met het oog daarop is het dan ook heel belangrijk om ons Ridderkerkse aanbodsysteem bij
de woningverdeling in stand te houden. En dat klemt temeer gelet op de omslag van
'kwantiteit naar kwaliteit', de herstructureringsopgaven en alles wat daarmee samenhangt.
Het college wordt gevraagd om er samen met Woonvisie voor te zorgen dat ons
aanbodsysteem blijft bestaan en allerlei discussies in andere richtingen - zoals laatst nog in
50 de brief van 17 juni 2009 van de stadsregio - krachtig worden gepareerd. Een krachtige
ondersteuning van het eigen aanbodmodel vinden wij in het recent door de
Rekenkamercommissie uitgebrachte rapport Vooronderzoek woonbeleid gemeente
Ridderkerk. Daarin wordt de spanning duidelijk gemaakt tussen de door de stadsregio
beoogde verandering in migratiestromen - het migratieoverschot vanuit Rotterdam, mede

5 mogelijk gemaakt door een regionaal aanbodmodel - en de zorg om de eigen inwoners te
 kunnen huisvesten, in het bijzonder als het om jongeren gaat. Graag geven wij het college en
 Woonvisie een steuntje in de rug met een motie waarin wordt uitgesproken dat het
 Ridderkerkse aanbodmodel moet blijven bestaan. Die motie is hierbij dan ook ingediend
 10 mede namens de VVD en Leefbaar Ridderkerk. Niemand wordt buitengesloten, maar
 Ridderkerk koestert zijn eigen bevolking (pagina 35), zo staat in de structuurvisie en zo is het
 maar net. De SGP-fractie onderstreept de wens van Woonvisie om in nauw overleg met de
 gemeente zorg te dragen voor een goede en evenwichtige woningvoorraad waarmee
 15 gestalte wordt gegeven aan de doelstellingen van de structuurvisie. In dit verband moet
 natuurlijk ook het woonwensenonderzoek worden genoemd. De SGP-fractie herhaalt nog
 maar eens dat eerst de resultaten van dat onderzoek bekend moeten zijn voordat
 verstedelijkingsafspraken worden gemaakt met de stadsregio. Ons bekruipt het vervelende
 gevoel dat het wel eens in omgekeerde volgorde zou kunnen gaan gebeuren. Dat is het
 paard achter de wagen spannen en mag natuurlijk niet gebeuren. Wij gaan ervan uit dat
 20 motie 2008, nummer 100 van 6 november 2008 - die unaniem door de raad is aangenomen
 en waarin gevraagd wordt geen verstedelijkingsafspraken met de stadsregio te maken dan
 nadat het woonwensenonderzoek door de raad is besproken - zonder enig voorbehoud zal
 worden uitgevoerd en horen dat graag nog eens bevestigd worden. Overigens verhoudt de
 omslag van 'kwantiteit naar kwaliteit', de herstructureringsopgaven, zich wel heel erg slecht
 25 met de mening van de stadsregio die Ridderkerk ten onrechte nog altijd als groeistedelijke
 gemeente ziet. Ook vragen de al eerder bedoelde herstructureringsopgaven om een goede
 regie vanuit de gemeente en vooral een heel erg adequate informatievoorziening naar zowel
 belanghebbenden, inwoners als raad. Over dit onderwerp spreekt de raad later dit jaar nog.
 Een laatste punt – weliswaar een detail, maar voor de SGP-fractie niet onbelangrijk: wij
 30 onderschrijven van harte het standpunt van het college over het openhouden van het
 zogenaamde Groenenboomterrein tussen Kievitsweg en Rotterdamseweg en de locatie aan
 de Geerlaan/Mauritsweg. Authentieke stukjes Ridderkerk die zeker behouden moeten
 worden. Door Hendrik-Ido-Ambacht is in dit verband ook terecht gewezen op het ontbreken in
 de structuurvisie van het bijzondere en historische gebied van het Havenhoofd en de
 Damstraat. Jammer dat op die opmerking niet is gereageerd in de notitie Inspraakreacties.
 35 Aan de andere kant zijn wij niet op voorhand tegen een onderzoek naar de mogelijke bouw
 van seniorenwoningen in de hoek Lagendijk/Rijksstraatweg in samenwerking met Woonvisie
 en Strevelszicht en in lijn met de bestaande lintbebouwing. Die motie zullen wij ondersteunen
 en hebben wij ook mede ingediend.

40 Werken (ondernemende kern)

In dit verband moeten uiteraard Nieuw Reijerwaard en Bolnes-Zuid worden genoemd. De
 SGP-fractie werkt alleen maar mee aan een functieverandering van Nieuw Reijerwaard
 indien dat plaatsvindt binnen de kaders van het desbetreffende amendement. En
 Bolnes-Zuid moet openblijven. Het is de hoogste tijd daarover absolute helderheid te
 45 verschaffen richting Rotterdam (gemeente, stadsregio, havenbedrijf) en ook de provincie
 Zuid-Holland. Helaas hebben wij nog geen brief van de wethouder van Rotterdam gezien
 waarin hij meedeelt het amendement over Nieuw Reijerwaard te zullen respecteren. En ook
 het raadsvoorstel en de notitie Inspraakreacties stellen ons zeer teleur met de veel te softe
 50 reacties als 'het amendement dat leidend is in het proces' en 'het amendement als
 uitgangspunt'. Nee, het amendement is voor het college wet! De SGP-fractie staat niet toe
 dat met het amendement over Nieuw Reijerwaard en Bolnes-Zuid wordt gemarchandeerd.
 Helaas lijkt dat opnieuw wel te zijn gedaan getuige de eerdaags ontvangen bestuurlijke
 overeenkomst met onder andere de provincie en de gemeente Rotterdam. Daarin wordt
 ontzettend vaak verwezen naar de businesscase. En het doel van de overeenkomst is het

5 versneld realiseren van het bedrijventerrein overeenkomstig de businesscase zodat op korte termijn kan worden voldaan aan havengerelateerde bedrijventerreinen ten behoeve van de Rotterdamse regio. Nou, dat dachten wij als SGP-fractie toch niet. Het gaat om bedrijventerreinen voor de AGF-sector in Barendrecht/Ridderkerk binnen de grenzen van het amendement – en dus ook inclusief de verplaatsing/hervestiging van tuinders - en anders
10 niet.

De SGP-fractie maakt zich zorgen over de vitaliteit van onze bedrijventerreinen. Al in de quickscan voor Donkersloot werden zorgpunten benoemd. Inmiddels is duidelijk dat de leegstand toeneemt. De beoogde maatregelen in de buitenruimte zijn kennelijk nog niet getroffen. In ieder geval zijn die niet zichtbaar. En was volgens de quickscan de
15 verkeersafwikkeling op de Donkerslootweg een potentieel probleem, zeker bij nieuwbouw in 't Zand; de structuurvisie rept er helemaal niet meer over. Terwijl Donkersloot-West wordt getransformeerd tot een gemengd gebied met mogelijk nog meer verkeer richting Donkerslootweg. Als het om revitalisering van bedrijventerreinen gaat, de kansen van uitplaatsing, de mogelijkheden van schuifruimte, et cetera, schiet de structuurvisie echt
20 tekort.

En tot slot voor dit onderdeel: de SGP-fractie pleit voor een voorzichtige benadering van allerlei horecavoorzieningen op allerlei locaties in de gemeente. Wat ons betreft een punt om niet op voorhand mee in te stemmen, al gaat de SGP-fractie niet zo ver als de fractie van D66/GroenLinks die al deze voorzieningen in de St. Jorisstraat wil slopen.

25 Groen (verbindend landschap)

Op tal van manieren wordt de indruk gewekt dat Ridderkerk over een aantal jaren veel groener zal zijn dan nu. Een prima ambitie en de SGP-fractie hoopt dat die ook uitkomt, maar gelooft er helemaal niets van. Rijkswegen, industrieterreinen, woningen, TramPlus,
30 verplaatsen van sportvelden en huidige sportvelden bebouwen, waar zou dat groen eigenlijk moeten komen? Het ambitiesdocument Deltapoort 2040 stelt wat dat betreft ook bepaald niet gerust. Natuurlijk zal er zo hier en daar nog wel wat groen bij komen. Maar dan vaak wel ten koste van agrariërs. Overigens fijn dat het college in de notitie Inspraakreacties toezegt met agrariërs en LTO Noord in gesprek te zullen gaan over hun mogelijke rol bij het in stand
35 houden van een groen en open landschap waarin vrijetijdsbesteding een belangrijk gegeven is. Met agrariërs als natuurbeheerders kan het mes aan twee kanten snijden. Het is toch eigenlijk uitermate wrang dat in Nieuw Reijerwaard een ontwikkeling nodig is ten behoeve van door AGF-bedrijven veelal uit exotische oorden geïmporteerde producten, terwijl de autochtone Ridderkerkse telers daarvoor het veld moeten ruimen.

40 Overigens, een vervelend neveneffect van zo'n te dik tekenende groene viltstift is dat bijna iedereen op het verkeerde been wordt gezet. Zie bijvoorbeeld de inspraakreactie van Brush aan de Ringdijk. Natuurlijk heeft dat een beetje te maken met het visionaire karakter van de structuurvisie, maar toch kan de SGP-fractie zich niet aan de indruk onttrekken dat die mooie groene plaatjes toch ook wel een beetje de harde werkelijkheid moeten versluieren. In ieder
45 geval zal de SGP-fractie het college houden aan wat geschreven is, namelijk dat de plaatjes uitsluitend illustratief en dus absoluut niet normatief zijn. Dat geldt niet alleen voor het verbindend landschap, maar voor alle thema's en illustraties. Mooie plaatjes dus, maar verder zonder waarde.

50 Mobiliteit

De SGP-fractie was en is voorstander van het optimaliseren van hoogwaardig openbaar busvervoer, dat ineens wel een serieuze optie is voor de verbinding met Barendrecht, maar voor de verbinding met Rotterdam niet hoogwaardig genoeg is. Vreemd. De nieuwste generatie schonere bussen – en zeker de elektrische bussen die in 2010 hun intrede doen in

5 Rotterdam – zijn bijna helemaal emissieloos. Deze zogeheten nieuwe energiezuinige en
milieuvriendelijke stadsbussen (NEMS) zijn pas echt een vernieuwend en bovendien flexibel
concept met een fractie van de investeringen, de herrie, de gevaren en allerlei onzes inziens
andere ongewenste neveneffecten die onlosmakelijk verbonden zijn aan een TramPlus. Het
10 zal niemand verbazen dat de SGP-fractie tegen de komst van de TramPlus was en is, of het
nu om een halve of om een hele lijn gaat, of die het centrum nu over het oosten of over het
westen passeert of als een dolk het bruisend hart van Ridderkerk doorboort. Waarbij het toch
bijna te gênant voor woorden is dat een beeld wordt geschetst alsof een bovengrondse
oplossing een enorme kwaliteitsimpuls is voor de openbare ruimte en dat die de veiligheid
15 aanmerkelijk zal bevorderen ten opzichte van een ondergrondse passage. Hoe dan ook: een
TramPlus past helemaal niet volgens de SGP-fractie bij het volgens de structuurvisie te
koesteren dorps karakter van Ridderkerk, de huiselijke sfeer, de kindvriendelijke buurten
ofwel de ‘gele’ en ‘groene’ belevingswereld. Een tram bevordert verstedelijking, heeft
gevolgen voor veiligheid, geeft milieuhinder (trillingen en geluid), belemmert de doorstroming
20 van het verkeer, is een aanslag op schaarse financiële middelen van ook de gemeente, holt
het ontsluitend busnetwerk uit en is per saldo gewoon opgedrongen door de stadsregio. En
aan de oorspronkelijke doelstellingen van het in dertig minuten in Rotterdam-Centrum zijn en
de gemiddelde snelheid van 25 km/uur wordt natuurlijk al lang niet meer voldaan. Misschien
haalt de tram met de passage door het centrum niet eens meer de gemiddelde snelheid van
25 18 km/uur van een gewone tram, zeker niet als er ook nog eens problemen zijn bij de
Erasmusbrug. Een TramPlus mag volgens het plan van aanpak uit 2006 geen oponthoud
hebben door verkeerssituaties of andere oorzaken en maakt in principe alleen gebruik van
een vrije baan. Autoverkeer op de trambaan is uitgesloten. Dat kunnen we dus wel vergeten.
Al met al hoeven we het om het zogenaamd hoogwaardige van de TramPlus ook al niet meer
30 te doen nu van alle oorspronkelijke goede bedoelingen nauwelijks nog iets is overgebleven.
En dat terwijl een goed, goedkoper en milieuvriendelijk alternatief voorhanden is, namelijk de
zoiest genoemde elektrische bussen.
Bovendien verandert ook de reizigersoriëntatie ten gunste van kort gezegd de Drechtsteden
en Barendrecht. En Hendrik-Ido-Ambacht gunt ons de tram van harte, als de verbinding
35 tussen deze gemeente en het transferpunt aan de Oostmolendijk maar wordt onderhouden
met busvervoer. Kortom, de droom van doortrekking naar Hendrik-Ido-Ambacht en
Zwijndrecht is niet meer dan luchtfietsen. Op dit soort mentale ‘fietshighways’ zit de
SGP-fractie niet te wachten. Veranderende reizigersoriëntaties vragen flexibiliteit en geen in
beton gegoten tramrails.
Het bovenstaande staat nog los van het inmiddels toch wel wat ongeloofwaardige gedoe over
40 allerlei tracés: dan weer noordelijk van de Rotterdamseweg, dan weer zuidelijk, dan tot aan
het centrum omdat andere varianten niet aanvaardbaar worden geacht, dan weer door het
centrum omdat dat bij nader inzien toch wel kan. Kortom: waar zijn we nu mee bezig?
De winkeliersvereniging legt dan ook terecht de vinger bij deze zere plek.
Het zal duidelijk zijn dat de SGP-fractie gelet op het voorgaande niet instemt met de TramPlus
45 en dus ook niet met allerlei maatregelen die met de eventuele komst van de TramPlus te
maken hebben zoals bijvoorbeeld een coupure in de Ringdijk of de verplaatsing van
sportvelden. Om nog maar niet te spreken over de grote financiële offers die de gemeente
moet brengen in verband met het veel minder woningen kunnen bouwen in het centrum en in
’t Zand dan destijds is voorzien. Een enorm verlies aan gederfde inkomsten uit
50 grondexploitaties. En neem nu niet eerst een besluit over het doortrekken van de tram om
daarna pas te gaan onderzoeken hoe dat precies moet. Dat is pas echt het paard achter de
tram spannen. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit.

5 De heer Van Houcke.

De heer Van Houcke: Voorzitter, toen de Tweede Wereldoorlog was afgelopen, woonden er in Ridderkerk ongeveer 20.000 mensen en waren landbouw en scheepsbouw nog de economische dragers. De grote stad lag nog ver weg, was moeilijk bereikbaar en speelde in
10 het leven van veel Ridderkerkers nauwelijks of geen rol.
De dijkdorpen waaruit Ridderkerk was samengesteld waren nog maar net begonnen buiten hun historische dijklinten te bouwen.

Nu, bijna 65 jaar later is Ridderkerk deel van de Rotterdamse stadsregio en zijn werken, wonen en diensten intensief vervlochten met de omliggende gemeenten.
15 Helaas waren de snelle uitbreidingen en veranderingen in Ridderkerk niet altijd een logisch uitvloeisel van een samenhangend beeld op een toekomstig Ridderkerk. Beslissingen kwamen meestal tot stand zonder een goed onderbouwde integrale visie op toekomstige ontwikkelingen en soms had men er na een poosje zelfs spijt van: de te smalle Schoutstraat, de ligging van Donkersloot, de sluiting van het zwembad De Dolfijn, de manier waarop de
20 Rotterdamseweg is aangelegd. U kent er vast zelf nog wel een paar.
Na vanavond is dat voorgoed anders. Belangrijke besluiten zullen voortaan moeten passen binnen de totaalvisie op de toekomst van onze gemeente, al biedt ook dát nog steeds niet de garantie dat we in de toekomst altijd blij zullen zijn met beslissingen uit het verleden.

25 De fractie van D66/GroenLinks is bijzonder blij dat we vanavond de Structuurvisie Ridderkerk kunnen vaststellen. Omdat Ridderkerk van de Ridderkerkers is, is er vooral in de laatste fase een langdurig en intensief traject geweest van inspraak van alle geledingen van onze samenleving. Daarom zijn in de definitieve nota die vanavond voorligt de nodige
30 aanpassingen op het concept gepleegd.

Ik wil mijn waardering uitspreken voor alle Ridderkerkers die privé of namens een club of instelling een bijdrage hebben geleverd. Honderden mensen hebben zich verdiept in de soms pittige stof en er hun mening over gevormd in de overtuiging dat het ook hen aangaat,
35 weliswaar naar het gevoel van sommigen met te weinig effect. Of zoals iemand mij zei: wel inspraak maar geen invloed!

Wat de fractie van D66/GroenLinks betreft: bedankt voor uw inzet. In de laatste versie van de visie zijn in ieder geval nog de nodige opmerkingen en bijdragen verwerkt.
40 De deskundigen van het bureau BVR hebben ervoor gezorgd dat de uitspraken in de structuurvisie steeds zijn gebaseerd op grondig onderzoek en ik wil hen graag complimenteren met het einderesultaat. Oók al slikt mijn fractie zeker niet álles voor zoete koek. Daarbij ook onze waardering voor het college en wethouder Den Boef.

Mijn fractie ziet zich in een aantal belangrijke opvattingen bevestigd. In de politiek altijd leuk dat even te laten horen! De demografische ontwikkelingen wijken af van die in de regiogemeenten; we vergrijzen steeds sneller én we ontgroenen steeds sterker. Voor de gevolgen van deze ontwikkelingen heeft mijn fractie D66/GroenLinks al in 2003/2004
45 gewaarschuwd in een cijfermatig onderbouwde notitie over de demografische ontwikkelingen en het woningbouwbeleid. We bepleitten toen onder andere de bouw van een jongeren- en studentenflat op een centrale plaats in de gemeente. De door de heer Meij vanavond
50 genoemde gedachte over de mbo/hbo: wij zijn daar samen in opgetrokken en de vestiging van jongerenhuisvesting past hier naadloos in.

Voorzieningen komen inderdaad steeds meer onder druk, zoals nu steeds duidelijker

- 5 zichtbaar wordt in een snelle terugloop van het aantal basisschoolleerlingen, sneller zelfs dan de prognoses kunnen bijhouden. Wat betekent dit straks voor jongerenvoorzieningen in onze gemeente? Helaas is de coalitie die in 2006 voor vier jaar verder bestuurde, doorgegaan met het falende doorstroombeleid. De theorie klopt maar de praktijk is anders.
- 10 Nu moeten er keuzes worden gemaakt: óf een verder vergrijzende gemeente óf een vitale gemeente die ook voldoende jonge mensen vast weet te houden. Daarom zijn wat ons betreft de keuzes al jaren duidelijk: bouwen voor jongeren en jonge gezinnen, veel grondgebonden woningen én bouwen voor senioren en hún portemonnee.
- 15 De conclusie is dat Ridderkerkers honkvast zijn, maar hoe zou dat anders kunnen als inmiddels wel duidelijk is dat het aanbod en de vraag zo slecht op elkaar passen?
- 20 Na jarenlang uitstellen wordt nu zeer binnenkort - hopen wij - een woonwensenonderzoek afgerond zodat we mede daarop de plannen voor de komende jaren kunnen baseren. Een langgekoesterde wens van D66/GroenLinks. Woonvisie zal daarbij de onmisbare partner blijven.
- 25 Een raadsmotie van november 2008 wil dat voor elk verouderd complex dat moet worden aangepakt eerst grondig wordt onderzocht wat de mogelijkheden voor renovatie en eventueel reconstructie zijn vóór de gemakkelijke weg van sloop en nieuwbouw wordt ingeslagen. Naast het sociale argument bespaart renovatie duizenden kubieke meters sloopafval.
- 30 Het is dan ook te laken dat in de samenvatting van de structuurvisie slopen tóch vóór renoveren staat.
- 35 Het thema mobiliteit. De concepttekst is gedeeltelijk herschreven, maar zonder wezenlijke wijziging in de uitgangspunten. De onderliggende cijfers maken de conclusie glashelder. Terugdringen van het gebruik van de auto, bevordering van het openbaar vervoer en van het fietsgebruik door onder andere de aanleg van een fantastisch fietspadennet met zelfs 'fietshighways' en overige faciliteiten.
- 40 Wij kunnen ons bijzonder goed vinden in deze overigens voor de hand liggende voorstellen.
- 45 D66/GroenLinks is voorstander van de aanleg van een hele TramPluslijn: door het centrum tot achter Drievliet. De cijfers en de argumenten in de structuurvisie maken dat onzes inziens onontkoombaar. Ridderkerk moet deel blijven uitmaken van de regio en aansluiting krijgen op het zich regionaal ontwikkelende snelrailnet dat we zien als een belangrijke voorwaarde om niet langzaam maar zeker te vervallen tot het armenhoekje van Oost-IJsselmonde. Los van de mogelijkheden blijven in onze ogen de nadelen van een tram over het Koningsplein en door de Schoutstraat behoorlijk groot. Wat ons betreft is de optie Noordenweg nog steeds niet definitief buiten beeld.
- 50 Uit het raadsvoorstel is wat ons betreft op te maken dat ook het college nog niet helemaal zeker weet of het tramtracé wel over het Koningsplein kan worden geleid.
- 55 Graag van het college op dit punt een eenduidige uitspraak, waarbij tevens wordt aangegeven of men WEL of geen optie nodig vindt om op terug te vallen als de doorgang over het Koningsplein na nader onderzoek toch niet haalbaar of wenselijk blijkt.
- 60 De meest in het oog springende conclusie is het zogenaamde 'knippen' van de Rotterdamseweg tussen Bolnes en Donkersloot waardoor de weg wordt teruggebracht tot het niveau van een 50km-wijkweg. De vrijkomende ruimte kan worden gebruikt om de structuur van de gemeente te versterken en de lucht- en geluidsbelasting navenant te laten dalen. Een creatieve oplossing die we graag steunen.

- 5 Over de centrumontsluiting worden wel een aantal interessante opmerkingen gemaakt maar
echte keuzes worden niet scherp geformuleerd. Enkele weken geleden heeft
D66/GroenLinks een notitie verspreid over de verkeersontsluiting van het centrum. Daarin
zijn deels bestaande voorstellen en gedachten in één samenhangend concept geplaatst.
10 Punt 1: net als in veel andere gemeenten wordt gekozen voor één gesloten verkeersring rond
het centrum waarop aan- en afvoerende wegen uitkomen. Onderzocht worden de
mogelijkheden om via de Klaas Katerstraat/Poesiatstraat/Ringdijk de reeds gedeeltelijk
bestaande verkeersring Donkerslootweg-Vondellaan-Burg.de Zeeuwstraat-Rembrandtweg /
Jhr. Van Karnebeekweg via de Ringdijk en de Rotterdamseweg te sluiten.
15 Binnen de ring is geen doorgaand autoverkeer; wél zijn er parkeerfaciliteiten. De fiets heeft
er ruim baan.
Punt 2: behoudens bijzonder verkeer heeft het gemotoriseerd verkeer geen doorgang meer
dwars dóór het centrum over het Koningsplein.
Punt 3: de Sint Jorisstraat wordt afgesloten voor doorgaand verkeer. De mogelijkheid om een
verblijfsgebied tussen St. Jorsisstraat en de Singelkerk te maken met een vrij uitzicht op de
20 'Parel van Ridderkerk', de Singelkerk, door gedeeltelijke afbraak van de bebouwing tussen
de St. Jorisstraat en de Kerksingel wordt onderzocht.
Punt 4: de optie van een TramPlustracé via de Klaas Katerstraat-Ringdijk en Noordenweg
blijft uitdrukkelijk open om op terug te kunnen vallen als na onderzoek blijkt dat de
TramPluslijn niet over het Koningsplein en door de Schoutstraat kan rijden.
25
- Voor deze onderdelen dient mijn fractie D66/GroenLinks hierbij een zestal moties in,
gedeeltelijk mede namens andere fracties.
- Milieu. In alle fasen van de totstandkoming van de structuurvisie zijn kritische opmerkingen
30 gemaakt over de ondergeschikte plaats voor het milieu. Mijn fractie heeft steeds het
standpunt naar voren gebracht dat de draagkracht van het milieu het leidende principe hoort
te zijn als je overweegt toch wegen te verbreden, bedrijventerreinen te ontwikkelen, het
ruimtegebruik te intensiveren en open landschap toch nog aan te tasten.
In de visie worden wel aanzetten in de richting van versterking van de kwaliteit van de
35 woonomgeving gemaakt, maar echt harde consequenties worden er niet aan verbonden.
Nieuw Reijerwaard stond immers al als bedrijventerrein ingetekend in het eerste concept, nog
voor het besluit was genomen een deel van de polder daarvoor te bestemmen. Dit is strijdig
met de geformuleerde uitgangspunten van milieu en verbetering van de woonkwaliteit.
- 40 Sommige stukken tekst deugen naar ons oordeel gewoon niet. De ruimtelijke ordenaar geeft
er dan blijk van een te beperkte milieuagenda te hebben. Op bladzijde 29 met de titel "In 2030
heeft Ridderkerk groen dat verbindt" wordt een optimistisch beeld geschetst van de groene
ontwikkelingen in en rond onze gemeente. Het zogenaamde Metropolitane Deltapark is tot
volle ontwikkeling gebracht, ja het is op bladzijde 57 zelfs 'een aaneengesloten onbebouwd
45 gebied tussen de Noord en de Oude Maas'. Het hóe blijft te veel steken in juichtonen over de
ligging van Ridderkerk middenin dit landschap waarbij het groene karakter is gegarandeerd
omdat het landschap - zo wordt gezegd - sterke economische functies kent.
Met die economische functies kunnen de agrariërs niet bedoeld zijn want een aantal
bladzijden verder wordt onder het hoofdstuk "Verbindend landschap" gemeld dat om de
50 openheid van het polderlandschap in stand te houden economische dragers worden gezocht.

Legt u eens de plankaarten van drie of vier opeenvolgende structuurplannen van de
stadsregio en zijn voorganger Rijnmond voor u, en trek dan de conclusie wat die
economische dragers uiteindelijk steeds waren.

5

Onlangs presenteerde een interregionale commissie om dit Metropolitane landschap te ontwikkelen zich. Van de vijf of zes zetels was er naast die van Rotterdam en de stadsregio ook een bestemd voor het Havenbedrijf Rotterdam. In de presentatie kwam ook nog eens het hoofdstuk groen als laatste aan bod. Deze afstandelijke en technische insteek vergroot bepaald niet het vertrouwen in de goede afloop van de plannenmakerij. Het Havenbedrijf Rotterdam als redder van de resterende open gebieden en de hoeder van de woonkwaliteit in Ridderkerk. En Ridderkerk heeft daarin geen zetel, slechts een rol als bijzitter.

10

15

Deze structuurvisie mist een visie op de positie van de landbouw en de positie van de agrariërs. Zij zijn van oudsher de landschapsdeskundigen, zij gebruiken het landschap al vele eeuwen en onderhouden het. Dáár zijn de economische dragers van het open landschap, het Metropolitane park van de planners, mits zij als vertrekpunt van de plannenmakerij worden gezien en ingeschakeld bij agrarische transformaties met elementen van recreatie en educatie. Een visie hierop moet nog hoognodig worden ontwikkeld.

20

Ten aanzien van de visie op de landbouw en de positie van de agrariërs in onze gemeente ben ik benieuwd naar een reactie van het college.

25

In het algemeen is de toon in de structuurvisie met betrekking tot het milieu, het groen, het landschap té enthousiast, té zonnig, alsof we eigenlijk in een tamelijk probleemloze omgeving wonen en werken, en dat terwijl er statistisch toch elke week één Ridderkerker voortijdig overlijdt vanwege de slechte luchtkwaliteit en steeds meer Ridderkerkers zich roeren.

30

Teneinde de garantie te hebben dat in alle toekomstige uitwerkingen van de verschillende thema's en plannen uit de structuurvisie de verbetering van de milieukwaliteit expliciet en herkenbaar wordt opgenomen, dienen wij mede met andere fracties daarvoor een motie in.

35

D66/GroenLinks vindt de plannen voor een landgoederenzone een buitengewoon goede gedachte. Het maakt de nog open ruimte waar zoveel partijen gretig naar kijken weerbaar tegen verdere aantasting en biedt bescherming van de woonkwaliteit van Bolnes. Het beschermt ook het unieke landgoed Het Huys ten Donck. De instandhouding van deze andere Parel van Ridderkerk is in de 21^e eeuw niet slechts de verantwoordelijkheid van een familie maar ook ónze verantwoordelijkheid.

40

Het is nu de kwestie hoe deze plannen strategisch om te zetten in daden. Gelden komen niet vanzelf naar ons toe; een landgoederenstructuur ontstaat niet vanzelf.

De Ridderkerkse bestuurders zullen over een lange reeks van jaren doortastend en creatief moeten werken aan de realisatie.

45

Ook de hernieuwde menging van wonen en werken en ontspannen in de wijken past uitstekend in de uitgangspunten van D66/GroenLinks. Wijken waar consequent de functies zijn ontmengd zijn saai en voorspelbaar geworden en zijn helaas steeds meer gaan lijken op de massale naoorlogse woonwijken in de polders. Het betekent een breuk in het beleid zoals dat in bestemmingsplannen is neergelegd.

50

Voorzitter, de structuurvisie gaat over alles. We hebben over enkele van de voor ons interessantste zaken onze mening gegeven. Daarbij waren kritische opmerkingen. Uiteraard. Dat wil niet zeggen dat wij deze structuurvisie daarmee niet tot de onze zouden willen maken. Integendeel: met de gemaakte kanttekeningen en de ingediende moties ligt er voor ons een belangrijk en compleet document voor de toekomst waaraan nieuwe plannen altijd geijkt

5 moeten worden en in moeten passen. Mét inachtneming van de gemaakte opmerkingen vinden wij dat BVR geweldig werk heeft gemaakt van onze structuurvisie; voor wat D66/GroenLinks betreft een mijlpaal in de gemeentepolitiek!

Ik dank u wel.

10

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Houcke. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel voorzitter. De VVD vindt participatie van groot belang. Wij spreken over keuzes voor de toekomst van Ridderkerk en ieder die dat wil moet in de gelegenheid zijn om daarover constructief mee te praten, zoals wij in januari al aangaven. Beter ideeën van inwoners zijn van harte welkom en zullen gehonoreerd worden. Het nu voorliggende document is op basis van de inspraak ook gewijzigd door die inbreng en betrokkenheid van de inwoners en zo hoort het als je participatie serieus neemt.

20 Communicatiemissers hebben de participatie wel bemoeilijkt. Te denken valt aan het incomplete compositieplaatje van de tram door het centrum, groene lijnen langs rijkswegen en de tekeningen over het bedrijf Brush. Het gevolg is dat het vaak meer leek op een openbaar vervoersdiscussie in een structuurvisiejasje. Terwijl het net andersom moest zijn. Openbaar vervoer is een van de onderdelen van de structuurvisie. Niet minder maar ook niet
25 meer. Gelukkig hebben aardig wat individuele betrokken inwoners en groeperingen zich hierdoor niet laten ontmoedigen en toch hun bijdrage geleverd. Maar er zijn lessen te trekken uit deze manier van communiceren.

Doet het college dat ook? En als je inspraak serieus neemt, dan moet u ook alle inwoners die daaraan deelnemen van een fatsoenlijk antwoord voorzien. Of acht het college de inspraak van sommige inwoners minder belangrijk? De opmerking dat de reacties met betrekking tot de tram en Nieuw Reijerwaard grotendeels onderbouwd worden met argumenten die al eerder bekend waren, doet geen recht aan de inspraak. Ieder ingebracht argument - ook al is het bekend - dient alsnog correct van commentaar te worden voorzien. Gaat het college dit alsnog doen? Juist omdat wij participatie serieus nemen, vragen wij ook de inwoners en
35 groepen van inwoners hier serieus mee om te gaan. Dat betekent dat eenmaal genomen democratische beslissingen gerespecteerd dienen te worden. Ook al is een minderheid het met dat besluit niet eens. Dan past het absoluut niet om - zoals mevrouw Hildebrand van Stop TramPlus doet - woorden te bezigen als burgerbedrog. De VVD-fractie laat zich graag overtuigen van zaken op basis van argumenten, maar veroordeelt acties die erop gericht zijn om de eigen zin door te drijven. Met eigen belang als voornaamste drijfveer. Door de integriteit van fracties, college of personen die daar onderdeel van uitmaken in twijfel te trekken. Wij hebben respect voor de inwoners en verwachten dat respect ook van hen, dus ook van Stop TramPlus. Vanavond geven wij in grote lijnen aan hoe Ridderkerk er naar onze mening uit zou moeten zien.

45 Ridderkerk van, voor en door Ridderkerkers. Inwoners van Ridderkerk staan centraal. Met die bril kijken wij naar de structuurvisie. Het gaat om kwaliteit, juist ook op langere termijn. Kiezen voor een duurzame, leefbare en veilige woonomgeving. Duurzaam zien wij heel breed, dus onder andere op ruimtelijk, sociaal en economisch gebied. Ook voor de VVD staan de wijken centraal.

50 Iedere wijk heeft een eigen identiteit en die moet versterkt worden. De sociale cohesie, zo kenmerkend voor vele wijken, moeten wij koesteren en wij moeten overleggen met de wijkoverleggen; wijkdeeteams leveren hieraan een impuls. Daarnaast spelen de verschillende beleidsplatforms hun rol. De vergrijzing is in het begin van het rapport als een bedreiging gezien. Dat is onzin. In de visie wordt deze terecht als een kans gezien. Voor een

5 gezonde bevolkingsopbouw zijn op het gebied van wonen de nodige veranderingen nodig. Levensloopbestendige wijken wil zeggen: bouwen voor jong en oud. Levensloopbestendige wijken zijn derhalve een must. En het bouwen van woningen in de middeldure en dure sector ter bevordering van de doorstroming, zodat ook jongeren en gezinnen de juiste woningen kunnen vinden. Hierin de juiste mix vinden is noodzakelijk. Om de juiste balans te kunnen vinden, moet je erachter komen wat de woonwensen van de Ridderkerkers zijn. Er liggen 10 dikke rapporten van de stadsregio, woningbouwcorporaties enzovoort. Maar deze geven een theoretische opsomming van wat er is en niet van wat de bewoners willen. De bewoners moeten er een-op-een bij betrokken worden en daar gaat het hier juist om. Waarom zijn de wijkoverleggen en de wijkteams niet geraadpleegd om dat in beeld te krijgen? Er wordt 15 gekozen voor kwaliteit in plaats van kwantiteit. Dat betekent dat wij wat de VVD betreft ons zeer terughoudend opstellen met hoogbouw en dan alleen in de randen van de gemeente. Het moet aantrekkelijk zijn om hier te wonen. Dus huizen met karakter, uitstraling en met de juiste architectonische insteek. En dus ook het lef om welstandsvrij te durven bouwen.

20 Wij koesteren het landgoed Het Huys ten Donck. Niet voor niets wordt dit het middelpunt van de landgoederenzone genoemd. Voor de Van Dam tot Schramlocatie is door de raad een besluit genomen tot hoogbouw. Hoe verhoudt zich dit tot de visie op de landgoederenzone? Wij vragen ons hardop af of wij als raad hier niet een heroverweging moeten maken. Met 25 betrekking tot het voorstel van het beschermd dorpsgezicht Rijsoord, om op de hoek van de Lagendijk en de Rijksstraatweg een seniorenwoning dan wel een starterscomplex te bouwen, dat kon toen niet doorgaan. Maar door de gewijzigde omstandigheden daar lijkt het nu wel mogelijk. Wij willen daarover graag met anderen een motie indienen.

30 Voor het behoud van werkgelegenheid en een prettige leefomgeving moeten wij niet aarzelen om ook bestaande bedrijfsterreinen te revitaliseren of een andere bestemming te durven geven.

De Noordstraat en de Havenstraat ten westen van de Donkerslootweg lenen zich prima om een geleidelijke transitie naar centrumgebied te realiseren. Dus wonen en werken en voorzieningen naast elkaar.

35 Wonen en werken in de wijk moeten samen kunnen gaan. Werken in de wijk ja, maar het moet geen overlast geven. Het woon- en leefmilieu moeten prioriteit hebben. Daar waar het samengaat prima. Daar waar het niet samengaat, heeft wonen de voorkeur. De prioriteit van de VVD ligt eerst bij het wonen in de wijken en dan bij het werken. Ook is het noodzakelijk in te zetten op werkgelegenheid voor hoger opgeleiden. Samen met het bouwen van de juiste 40 huizen wordt zo bijgedragen aan het in stand houden van de noodzakelijke voorzieningen. Werkgelegenheid vraagt om bedrijven en goed onderwijs. De VVD pleit er nadrukkelijk voor om er als overheid voor te zorgen het onderwijs te laten aansluiten bij dat wat het

bedrijfsleven nodig heeft. Ondernemers en onderwijs moeten hierover met elkaar in gesprek gaan. Eens te meer wordt duidelijk in de structuurvisie dat hierop maximaal moet worden 45 ingezet. Onderwijs moet aansluiten op dat wat Ridderkerkse bedrijven willen.

Herontwikkeling van het sportpark tot een onderwijscampus en een sportcampus sluit een vestiging van een mbo-/hbo-instelling niet uit. De VVD vindt dat wij hier en nu de ambitie moeten uitspreken om Ridderkerk over tien jaar een gemeente met uitstraling te laten zijn, leidend op het gebied van onderwijs en sport. De keuze om eerst te kiezen voor een baan 50 voor langzaam verkeer en dan verbetering van het openbaar vervoer en daarna autoverkeer is ook de keuze van de VVD. Echter met de opmerking dat het nooit kan zijn of-of maar altijd en-en. Als je Ridderkerkers vraagt of ze een auto of een tram door het centrum willen, dan zullen de meeste toch antwoorden dat ze de auto willen. Zoals al eerder aangegeven: de afwaardering van de Rotterdamseweg zal ongetwijfeld leiden tot beperking van sluipverkeer.

5 Maar aan de andere kant zou je ook een waterbedeffer kunnen krijgen.
Op dit moment heeft de VVD-fractie onvoldoende duidelijkheid over de gevolgen hiervan op
de verkeersafwikkeling in alle wijken. In het aanvullend gepresenteerde onderzoek in de
expertmeeting op 28 april is eens te meer aangegeven dat de plannen in deze visie vanuit
10 stedenbouwkundig perspectief zijn bekeken. Bovendien is duidelijk aangegeven dat er nog
onvoldoende planvorming en onderzoek hebben plaatsgevonden naar de integrale
verkeersafwikkeling, inclusief de door ons zeer belangrijk geachte verkeersveiligheid.

Voor wat betreft het openbaar vervoer staat de voormalige fractie van de VVD, mevrouw Van
15 Vliet, de heer Boertje en de heer Van der Spoel, en ook de huidige fractie, inclusief de heer
van den Berg achter het coalitieakkoord, namelijk om ervoor te zorgen dat Ridderkerk het
beste openbaar vervoer krijgt. Ook de algemene ledenvergadering van oprechte liberale
leden in april 2006 stemde in met het coalitieakkoord en het collegestandpunt; onze mening
is deze drie jaren dus niet veranderd. De VVD-fractie is nog steeds geen warm voorstander
20 van het doortrekken van de TramPlus dwars door Ridderkerk. Het amendement in 2007 en
het collegestandpunt van nu spreken over het doortrekken van de tram.

Voor wat betreft de doortrekking via de Schoutstaat en verder. Reeds in januari heeft de
VVD-fractie aangegeven dat zij op basis van allerlei informatie haar twijfels heeft over de
25 vraag of het plan realiseerbaar is. In het bijzonder om de eerdergenoemde verkeersveiligheid
te kunnen garanderen. Zoals in het collegevoorstel is aangegeven zal nader onderzocht
moeten worden of deze doortrekking veilig en inpasbaar kan. De uitkomst van die nadere
onderzoeken zal klip-en-klaar duidelijk moeten maken dat er geen enkele concessie aan de
verkeersveiligheid wordt gedaan, mocht de tram via de Schoutstraat worden doorgetrokken.
En dan willen we wel een degelijk en onderbouwd rapport en niet eerst een globale
30 verkenning die nu als onderlegger heeft gediend.

Nu zijn de verkeerskundigen aan zet. Vindt het college dat ook? De VVD-fractie heeft in haar
contacten duidelijke signalen gekregen dat met het voortschrijden van de techniek een
ondergrondse aanleg op termijn zeker niet uit te sluiten is. In contacten met onze Tweede
Kamerfractie bleek deze optie interessanter dan de optie van de stadsregio doet vermoeden,
want deze is erg terughoudend. De VVD-fractie zou hierover in gesprek gaan met de
35 wethouder Verkeer en Vervoer in de regio Rotterdam, mevrouw Baljeu. Maar door de
politieke realiteit in Rotterdam mocht dat helaas niet zo zijn.

We vragen het college aan te geven welke andere lobbyactiviteiten voor een ondergrondse
variant nog meer ondernomen zijn.

We hebben in januari al opgemerkt dat er vanuit Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht weinig
40 gevoel voor de tram is. Dat is nog eens versterkt door hun zienswijze op de structuurvisie. Dit
is dus een gezocht argument gebleken. Het maatschappelijk draagvlak voor een HOV neemt
geleidelijk toe. Dat blijkt uit de NIPO-enquête, en bleek ook uit onze poll op de VVD-website.
Je ziet hetzelfde bij Stop TramPlus. Zij waren eerst mordicus tegen welke tramlijn dan ook.
Maar bij monde van Van Gameren hebben zij in januari van het vorig jaar in een ingezonden
45 brief gemeld dat zij geen moeite hebben met een tram tot aan het centrum. Letterlijk en
figuurlijk: het kan verkeren. Goede plannen leiden dus uiteindelijk tot voldoende draagvlak.
Een tekortkoming van de structuurvisie vinden wij dat een integrale kijk op het verkeer
ontbreekt. Vele losse voorstellen lijken logisch, maar of zij met elkaar in combinatie bereiken
wat beoogd wordt, is voor wat betreft de VVD-fractie nog maar de vraag. Verder onderzoek
50 naar verkeersveiligheid, technische inpasbaarheid van de tram in de Schoutstraat en verder
zoals het collegevoorstel stelt zijn hiervan een bewijs en sluiten hierop aan. Ook de notitie van
D66/GL met betrekking tot de verkeerscirculatie in Ridderkerk is daarvoor tekenend.

Door het ontbreken van het Masterplan Mobiliteit zijn de consequenties voor alle
verkeerskundige voorstellen moeilijk te overzien. Het gevaar bestaat dat hierdoor op termijn

- 5 gevaarlijke en ongewenste situaties ontstaan. Vandaar dat de VVD een motie zal indienen mede namens het CDA die ziet op het verkrijgen van een integrale verkeerskundige visie.

Er wordt gesproken over verbindend landschap. Kijkend naar de tekeningen zien we dat
10 mooie groene gebieden een soort ring vormen. Maar er is wel vergeten daarin de rijkswegen
in te tekenen. Laten wij nuchter met elkaar vaststellen dat termen als vallei eigenlijk niet van
toepassing kunnen zijn.

Wel moet het uitgangspunt zijn dat er geen groen meer mag verdwijnen. Zeker niet aan de
randen van Ridderkerk. Dus ook de uitspraak in het amendement over Nieuw Reijerwaard ten
aanzien van Bolnes-Zuid blijft wat de VVD-fractie betreft onverkort van toepassing.

15 De teksten hierover in de structuurvisie zijn hierover minder duidelijk. Waarom eigenlijk?
Sprekend over Nieuw Reijerwaard: de VVD-fractie spreekt hier nogmaals uit dat de raad en
het college zich keihard moeten blijven maken voor het door de raad genomen besluit en dat
we met minder geen genoegen nemen.

20 Ook hier staan duurzaamheid, leefbaarheid en veiligheid voorop. Het feit dat het college
afgelopen week besloten heeft de overeenkomst met anderen nog niet te tekenen, is hiervoor
een goed signaal. Over hoe nu eventueel verder dienen wij samen met anderen een motie in.
Of laat het college zich afschrikken door de opmerking van de stadsregio dat een provinciale
structuurvisie tot andere conclusies zal leiden? Dat zou te gek voor woorden zijn. Het
amendement van de VVD destijds voorzag in een grote groene buffer. De PvdA was toen
25 tegen dat amendement. Maar zij heeft nu toch het licht gezien. De publicatie van de PvdA
onlangs pleit juist voor die grotere groene buffer voor de inwoners.

De PvdA heeft er dus nu al spijt van dat ze het amendement van de VVD toen niet
ondersteund heeft. Prima. Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald.

30 Waterberging mag wat de VVD betreft nog meer belicht worden. Water biedt vele kansen,
juist in combinatie met woningbouw. Ook de visie op de sportcampus biedt wellicht
mogelijkheden op waterbergingen op de sportvelden bij een teveel aan water. Ook de rivier
verdient een prominente plaats.

35 Met betrekking tot verbindend groen: het milieu is in deze structuurvisie voor wat betreft de
VVD-fractie onderbelicht. Ridderkerk ervaart nu eenmaal geluids- en milieuoverlast, die
ongekend groot is. De raad en het college moeten alles in het werk stellen om door eigen
acties en door permanente lobby bij provincie en Rijk te blijven benadrukken dat de huidige
situatie al niet goed is.

40 We moeten duidelijk aangeven en misschien wel eisen dat wij in de toekomst daar
substantieel verbetering in willen zien.

De motie van de VVD over een aarden wal langs de rijkswegen was daarvoor ook bedoeld.

45 Ik ga afsluiten, voorzitter. De VVD-fractie onderschrijft op hoofdlijnen de structuurvisie en het
collegevoorstel met inachtneming wat ik zojuist heb gezegd. Er dient nog veel en goed
huiswerk te worden verricht op verkeerstechnisch gebied.

Daartoe hebben wij voornoemde motie ingediend. Dit is voor de VVD-fractie een noodzakelijk
middel om te komen tot een prachtig doel. Ridderkerk is een prachtige gemeente en zal dat
in de toekomst moeten zijn, willen zijn en kunnen zijn. Daartoe zal de VVD-fractie zich
50 krachtig en met genoeg inzetten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. De heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat ik na een uur en twintig minuten

5 toch kan proberen om de aandacht van eenieder weer te krijgen. Na tien tot vijftien minuten bent u verlost van deze stroom aan woorden en dan hoop ik dat we gewoon wat concreter kunnen zijn.

Voorzitter, de structuurvisie die wij in het licht van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening vanavond behandelen heeft in het afgelopen jaar in Ridderkerk veel reacties opgeroepen. 10 Reacties van burgers, belangenorganisaties, actiecomités en bedrijfsleven. Ik kan mij niet herinneren dat er naast het traject voor de TramPlus zoveel belangenorganisaties en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven betrokken zijn geweest bij het tot stand komen van de structuurvisie zoals die nu voorligt. Via interviews, NIPO-onderzoeken, bijeenkomsten en bewonersavonden is gecommuniceerd met bewoners en deskundigen. Honderden reacties, 15 handtekeningen en inspraakreacties waren het gevolg. Dat is op zich niet verwonderlijk als je ziet hoe ingrijpend de structuurvisie op een aantal onderwerpen de toekomst van Ridderkerk bepaalt. Uw toekomst en onze toekomst. Een beleidsdocument en geen juridisch document zoals een bestemmingsplan maar een document met een visie voor de komende tien jaar. De visie moet een lange termijnprofiel bieden voor Ridderkerk op weg naar 2020. Bovendien 20 moet deze visie breed gedragen worden door de inwoners van Ridderkerk. Dat staat voor de fractie van Leefbaar Ridderkerk bovenaan en is doorslaggevend. Net zoals bij de behandeling in januari zullen wij vanavond aan de hand van de vier thema's onze visie op de toekomst van Ridderkerk geven. Omwille van de tijd en de aandacht zullen wij onze richtinggevende uitspraken in de raad van 22 januari niet verder herhalen en ons 25 concentreren op de belangrijkste punten.

Woningbouw: er is in Ridderkerk weinig ruimte meer over voor woningbouwlocaties. Als er nog gebouwd gaat worden, dan is dat op een bestaande locatie, die vaak nu een andere 30 bestemming heeft. Een goed voorbeeld hiervan zijn de rivieroeveren. Zo krijgen Bolnes en Slikkerveer weer een gezicht aan het water. Daarnaast zal de bestaande woningvoorraad aantrekkelijk gemaakt moeten worden voor alle doelgroepen. Hoog inzetten op sociale veiligheid, snel anticiperen op negatieve veranderingen die leiden tot verpaupering van wijken. Wij zullen kritisch moeten kijken op bestaande locaties van scholen en sportvelden. De Geminilocatie en het sportveld in het centrum van Ridderkerk zijn hier een goed voorbeeld 35 van. Voorwaarde is wel de bereikbaarheid van de voorziening, want een school en een sportpark horen niet thuis aan de rand van een gemeente maar moeten goed bereikbaar zijn voor iedereen uit Ridderkerk. Daarnaast zet de structuurvisie voornamelijk in op de herontwikkeling van Ridderkerk-West, waarbij de nadruk wordt gelegd op het creëren van nieuwe woningen. Appartementen met liften. Hierbij wijzen wij u nogmaals nadrukkelijk op het 40 groen in de wijken. Ons standpunt over hoogbouw kent u. Een aantal andere partijen heeft er vanavond ook al over gesproken. Wat ons betreft wordt hoogbouw zoveel mogelijk beperkt en worden locaties vergelijkbaar met torenflats aan het Prunusplantsoen zoveel mogelijk vermeden. In het licht van het onderwerp wonen wil ik u erop wijzen dat wij met de SGP mede 45 indiener zijn van de motie Aanbodmodel woningen.

Ondernemende kernen. Voorzitter, ik neem ons standpunt over Nieuw Reijerwaard, dat is onveranderd gebleven. Wij voelen niets voor agrologistieke complexen die de leefomgeving van dit gebied en het aangrenzende Rijnsoord verder onder druk zetten. Met de ontwikkeling van het bedrijventerrein Cornelisland is voor ons de maat letterlijk vol. Bovendien zetten wij 50 grote vraagtekens bij het begrip agrologistieke complexen of AGF-gerelateerd, anders gezegd. De inkt van het raadsvoorstel van de raadsvergadering van 9 oktober over de herontwikkeling van de polder Nieuw Reijerwaard was nauwelijks opgedroogd of er werd net zo makkelijk gesproken over havengerelateerde industrie. Zo wordt Ridderkerk een nieuwe uitleglocatie voor de Tweede Maasvlakte, waarbij opslag en overslag en transport de

5 dagelijkse kernactiviteiten zouden worden. Was dat acht maanden geleden niet onze
grootste angst? Vormde dat niet de grootste bedreiging in een gebied dat nu al onder grote
druk staat en waar het verkeer nu al dagelijks voor de nodige problemen zorgt? Waar een
simpele ster op een plankaart al dan niet toe kan leiden. Nieuw Reijerwaard in de aanbidding.
10 Subsidies hingen boven de markt en Ridderkerk werd woest aantrekkelijk voor schatgravers
en projectontwikkelaars. Glastuinbouw was ineens niet meer belangrijk en tuinders vielen
voor financiële worsten die hun werden voorgehouden. Voor de bewoners van Rijsoord werd
het de zoveelste desillusie. Ook zij zijn het vertrouwen na de ervaringen met Veren Ambacht
kwijt. Nu al brokkelen de geschetste beelden af en komt het woord havengerelateerde
15 industrie talloze keren terug in de stukken van de stadsregio. Waar blijven de bestuurders die
gewoon met gezond verstand kunnen zien dat de behoefte aan AGF-bedrijven maar klein is
en dat de inbreng van Ridderkerk in het vervolgtraject minimaal is? Hoe groot zijn de
belangen die op het spel staan? In de raadsvergadering van 2008 hebben wij een duidelijk
signaal afgegeven en tegengestemd bij het raadsvoorstel voor de herontwikkeling voor de
20 polder Nieuw Reijerwaard. Dat doen wij vanavond wederom. Wij staan daarom ook absoluut
afwijzend tegenover het realiseren van een nieuw bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard want
ook hier zijn de bewoners van de Rijksstraatweg en Ridderkerk-West de grote verliezers. In
een visie voor de toekomst van Ridderkerk is geen plaats voor zulke onzalige plannen. Nu
niet en over tien jaar niet.

25 Dan nog extra aandacht voor de werkgelegenheid in combinatie met goed onderwijs. Wij zijn
zeer enthousiast over het aantrekken van diverse soorten van onderwijs om het kennisniveau
van het onderwijs in Ridderkerk naar een hoger niveau te trekken. Eerder hebben wij
aangegeven dat Ridderkerk kennisgerichte bedrijven zou moeten aantrekken, bij voorkeur in
de gezondheidszorg. Hiervoor is het noodzakelijk dat het onderwijsniveau hierop aansluit.

30 Voorzitter, ik ga gelijk door met een onderwerp dat gevoelig ligt en dat is het onderwerp
mobiliteit op maat. Wij blijven positief over de plannen over de St. Jorisstraat. De plannen van
de heer Stout waarbij de St. Jorisstraat wordt afgesloten voor alle verkeer en wordt veranderd
in een wandelpromenade. Wij wijzen nogmaals op een alternatieve ontsluiting via de Van
35 Karnebeekweg, Klaas Katerstraat, Poesiatstraat en de Rotterdamseweg, die wellicht in de
toekomst verlichting kan geven voor de verkeersdrukte van het centrum. Uiteraard wel in
samenhang met een herstructurering van deze wijk die al jaren op de rol staat bij Woonvisie.

40 Dan nu iets over de afwaardering van de Rotterdamseweg. Uit nieuwe verkeersmodellen
blijkt dat een forse 'downgrading' van de Rotterdamseweg risico's met zich meebrengt. Het
zogenaamde waterbedeffect. Een waterbedeffect op andere wegen zoals de Vlietlaan en de
ontsluitingswegen van Drievliet en 't Zand. Afwaardering van een deel van de
Rotterdamseweg is voor onze fractie alleen bespreekbaar als dit soort negatieve bijeffecten
45 teniet wordt gedaan. Anders verleggen wij het probleem naar de wijken rondom de
Rotterdamseweg en dat vindt de fractie van Leefbaar Ridderkerk onaanvaardbaar.

Dan nog iets over de fietsinfrastructuur. Onze fractie is enthousiast over de prioriteit die
gegeven wordt aan de fietsinfrastructuur. Wij hopen dat hier zo snel mogelijk een begin mee
50 gemaakt kan worden.

De TramPlus. Bijna drie jaar geleden, in oktober 2006, heeft de fractie van Leefbaar
Ridderkerk een telefonisch onderzoek gehouden onder 750 willekeurig gekozen inwoners
van Ridderkerk naar de wenselijkheid van een HOV-verbinding in de vorm van een TramPlus.
Op een haar na was toen 50% tegen de aanleg van een TramPlus door de gemeente. 23%

5 zag het wel zitten en 27% had geen mening. Nu drie jaar later heeft TNS NIPO, een
gerenommeerde instantie, een soortgelijk onderzoek gehouden onder 345 mensen in
Ridderkerk en wat blijkt? 50% van de Ridderkerkers vindt het een slecht idee als de TramPlus
wordt doorgetrokken naar P&R Oudelande. Na drie jaar van intensieve participatietrajecten
10 en inspraak blijkt het standpunt van de Ridderkerker ongewijzigd. Eveneens de helft - 51%
van de burgers - vindt het een slecht idee als de tram een traject krijgt via het Koningsplein
en de Schoutstraat. Voorzitter, hoe kan het dat het gemeentebestuur spreekt over het
draagvlak dat gegroeid zou zijn na bestudering van bovenstaande heldere cijfers? Helder is
15 voor ons overigens ook dat een goed functionerend ov noodzakelijk is voor de toekomst van
Ridderkerk. Maar moet dat via een nu al ouderwets netwerk van rails dat straks kriskras door
Ridderkerk snijdt? Moet Ridderkerk de komende vijftien jaar veranderen in een bouwput?
Onze fractievoorzitter sprak eerder al over een trage rups die over het Koningsplein en de
Schoutstraat kruipt. Het belangrijkste argument - snelheid - waar ooit over werd gesproken als
basisvoorwaarde voor een hoogwaardig openbaar vervoer is inmiddels allang losgelaten.
20 Want dat blijkt ook niet te realiseren. En wij vragen ons dan nu af: wat is de meerwaarde?
Voorzitter, de huidige plannen voor de TramPlus gaan ons begrip te boven. Waarom kiezen
wij niet voor een multi-inzetbare schone bus? Op elektriciteit en waterstof of alternatieve
energievoorzieningen. Gratis ov zal binnen het huidige systeem direct verlichting betekenen.
In dat kader zijn wij ook heel positief over een HOV-verbinding tussen Ridderkerk en station
Barendrecht. Voorzitter, Ridderkerk heeft nu tweemaal gesproken en voor ons is het duidelijk.
25 Geen TramPlus. Ons bekruipt het angstige gevoel dat deze HOV-verbinding al verouderd is
als de schop de grond in gaat in 2013. Als het aan Leefbaar Ridderkerk ligt komt het zover
niet. Ons standpunt blijft ongewijzigd: Ridderkerk zit niet te wachten op een TramPlus.

30 Verbindend landschap. Als laatste thema, voorzitter, het verbindend landschap. Het nog te
ontwikkelen Deltapark als centrale verbinding tussen Noord en de Oude Maas waarborgt de
groene bestemming van dit gebied in ieder geval tot 2030. Waar mogelijk moet waterberging
tot een van de belangrijkste functies behoren naast recreatie.

35 Ik kom nu tot een afronding van deze eerste termijn. Voor Leefbaar Ridderkerk is deze
structuurvisie op een aantal zeer belangrijke punten geen reden tot enthousiasme. Wij voelen
ons gesterkt door de talloze reacties van Ridderkerkers die ons de afgelopen maanden
gesteund hebben in ons werk. Nadat wij ook de reacties van andere partijen gehoord hebben,
zullen wij ons in de tweede termijn uitspreken over het draagvlak van dit voorstel binnen onze
40 fractie. Dank u wel.

45 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Neuschwander. Dat was de eerste termijn tenzij ik nog
iemand vergeten heb in eerste termijn? Dat is niet het geval.
Ik geeft het woord aan wethouder Den Boef als coördinerend wethouder voor de
structuurvisie.

50 **Wethouder Den Boef:** Dank u wel, voorzitter. Het is wat. Anderhalf uur heb ik goed
geluisterd. Ik heb niet alleen maar nieuwe dingen gehoord, maar toch. Voorzitter, het is al
gememoreerd: vandaag, 29 juni 2009, is een belangrijke dag. Ik moet eerlijk zeggen dat toen
ik vanmorgen naar mijn werk fietste ik het gevoel had dat vandaag echt een belangrijke dag
zou worden.

En ook gezien de historie is dit een moment om bij stil te staan. Ik zal u gerust stellen: ik ga
niet terug naar 1885. Ook niet naar 1956. Het is wel goed om te beseffen dat wat we vandaag
beslissen over tien en twintig jaar nog steeds merkbaar en zichtbaar zal zijn in onze
samenleving en omgeving. Wat dat betreft, hebt u mij wel aan het denken gezet. Dat is

5 duidelijk.

Voorzitter, de structuurvisie. Waarom en hoe hebben we het gedaan? Waarom zal duidelijk zijn. Het is aan de ene kant wettelijk verplicht. Je zou zeggen dat dat simpel is; we gaan aan de wettelijke verplichting voldoen.

10 Aan de andere kant hebben wij het als college als een uitdaging ervaren. Wij zagen het ook als een noodzakelijk moment. Om nu eens heel goed na te denken over hoe we verdergaan. Naast de wettelijke verplichting was het voor ons geen straf om dit te doen. Het was juist heel belangrijk.

15 We hebben integraal gekeken hoe we verder moeten gaan. Ik heb van de heer Van Houcke begrepen dat bij de verontrusting over het milieu - die u altijd geuit hebt - we juist moeten kijken naar de plannen met alle aspecten van dien. We hebben gebruikgemaakt van een brede participatie. We hebben er alles aan gedaan om dit zo goed mogelijk te laten verlopen. We hebben de plannen van BVR aan u voorgelegd. We zijn op het gemeentehuis bij elkaar gekomen. We zijn de wijk in gegaan, de straat op gegaan, we hebben met een SRV-wagen
20 door de straten gereden, we hebben op straat met mensen gesproken, op de markt en bij winkels. Ik herinner me nog de gesprekken bij de ouderenplatforms. Ik moet zeggen dat we bij de ouderenplatforms soms verrassend vooruitstrevende ideeën hoorden. We zijn in gesprek geweest met de jongeren. Ze hadden nuchtere opmerkingen.

25 Vanavond is het aan u. We hebben als college alles aan u voorgelegd. Onze zienswijze voor de toekomst staat vast. Ik denk dat het duidelijk moet zijn dat we vanavond van u veel vragen. Beslissingen, vaak moeilijke beslissingen. Maar ik zou u willen uitdagen en oproepen om vanavond ook te beslissen. Heel vaak is vanavond het woord onderzoek gevallen. Er moet nog veel onderzocht worden. Natuurlijk. Maar er moet vanavond ook besloten
30 worden, omdat we anders verkrampd blijven nadenken over alles wat nog onzeker is.

Voorzitter, ik zal de thema's en reacties en voor zover er vragen waren, nalopen.

35 De wijk centraal en levensloopbestendig. Dat is een belangrijk thema. We moeten goed nadenken over wat we in de wijk willen. Wat we er gaan bouwen. Wat we er gaan doen om de wijk levensloopbestendig te krijgen. Ik heb al eerder gezegd: eerst het woonwensenonderzoek en dan de afspraken met de regio. Ik benadruk dat nog eens.

40 De ondernemende kern en de bestaande werkgelegenheid koesteren. Ook dit is heel belangrijk.

45 Wij hebben als college gekozen voor een zo verantwoord mogelijke invulling van een deel van de polder Nieuw Reijerwaard. In het bijzonder werkgelegenheid voor de groente- en fruithandel. Ik heb aangegeven dat het college bij de gesprekken hierover en de eventueel te sluiten overeenkomsten die afgesloten hadden kunnen worden zijn poot stijf heeft gehouden. We hebben gezegd hoe we erin staan en hoe we het willen hebben.

50 Mobiliteit op maat. Het zal u niet verbazen dat de volgorde fiets, daarna ov en dan pas de auto mij zeer aanspreekt. We hebben natuurlijk uitgebreid gediscussieerd over mobiliteit op maat en de mogelijkheden van de tram en dergelijke. Laat ik klip-en-klaar zeggen dat het college ervan overtuigd is dat na alle onderzoeken is gebleken dat de tram doorgetrokken kan worden. Dat was een van uw vragen. De tram kan doorgetrokken worden en gaat wat het college betreft door de Schoutstraat. Mijnheer Van Houcke, er is geen terugvaloptie. Dat wil niet zeggen dat er nadat dat besluit genomen is geen werk meer te doen is. Nee, er is nog heel veel werk te doen. Ik waardeer de opstelling van de VVD over de veiligheid van de tram

5 door de Schoutstraat. Dit zal in de uitwerkingsfase nog heel vaak aan de orde komen. Ook wij willen een veilige doorgang van de tram door deze straat richting Drievliet. Het college zegt echter met grote nadruk dat dit kan.

10 **De heer van Houcke bij interruptie:** Voor alle duidelijkheid, wethouder. Dat betekent dat ook na het onderzoek of de onderzoeken die op verzoek van het college nog worden gedaan vooraf geen twijfel is dat de onderzoeken kunnen leiden tot de conclusie dat de onveiligheid toch wel groter is dan gedacht. Of dat de ruimte die noodzakelijk is om alles eroverheen te leiden toch te smal is om het allemaal te realiseren.

15 U geeft aan dat alle informatie die er nu is zonder enige twijfel allemaal aangeeft dat het allemaal te realiseren valt ondanks het feit dat we nog onderzoeken willen laten plegen.

20 **Wethouder Den Boef:** U hebt bijna helemaal gezegd wat ik had kunnen zeggen. Niet ondanks het feit, maar het kan. Het college heeft volledig vertrouwen in de onderzoeken die al gedaan zijn. Natuurlijk, als je alles in de uitwerkingsfase allemaal verder gaat uitrekenen, zal er nog veel bekeken moeten worden. Maar in de onderzoeksfase is duidelijk geworden dat het kan.

Dus er is geen terugvaloptie.

25 Voorzitter, dan loop ik even de partijen langs voor wat betreft de vragen en de moties.

30 Het CDA heeft een motie ingediend voor de transformatie van Nieuw Reijerwaard. Daarbij heeft het CDA gesuggereerd dat als blijkt dat de onderhandelingen met Rotterdam niet die kant uitgaan die de raad destijds voor ogen stond, wellicht bekeken kan worden of we het mogelijk zelf kunnen doen. Ik denk dat dit wat het college betreft een begaanbare weg is. Staat u ons toe dat we eerst op een zo constructief mogelijke manier de onderhandelingen verder voeren. Maar als blijkt dat dat een uitslag oplevert die tegen het amendement in gaat, denk ik dat uw voorstel een begaanbare weg is. Met alle plussen en minnen op financieel gebied. Ik zeg u toe dat als we voor moeilijke vragen komen te staan, het mij logisch lijkt dat we dan bij u terechtkomen.

35 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik begrijp de reactie van de wethouder niet goed. Als ik de motie van het CDA, PvdA en de ChristenUnie goed lees, wordt juist gevraagd om een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om het samen met Barendrecht en Ridderkerk te realiseren. Maar niet voorafgaande aan het overleg met Rotterdam. De motie vraagt dat onderzoek nu gewoon te starten en Rotterdam - als ik het zo mag zeggen - maar even links te laten liggen. Dat is iets anders dan waar u bij de beantwoording van uitgaat. U zegt eerst verder te gaan met Rotterdam en als blijkt dat dat tot niets leidt, dan gaat u onderzoeken of Ridderkerk en Barendrecht het samen kunnen doen. Dat zijn volgens mij twee verschillende situaties.

45 **De voorzitter:** Uw punt is helder. De heer Neuschwander.

50 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, even voor de verslaglegging: wij hebben deze motie niet gesteund. Er was dus geen raadsbreed gesteunde motie.

De voorzitter: Prima, dat is genoteerd in het verslag. Het woord is weer aan de wethouder.

Wethouder Den Boef: Het lijkt mij logisch dat wanneer je in een onderhandelings situatie bent met een partner, waarmee je al een tijd samen optrekt en waarin we duidelijk zijn

5 geweest, je dat pad voortzet. U vraagt om parallel aan de gesprekken een onderzoek te
beginnen. Ik denk dat dat punt wellicht behoorlijk dichtbij is, maar het lijkt mij een juiste
volgorde om eerst met alle partijen overeenstemming te krijgen of te besluiten om niet met
elkaar verder te gaan en pas dan te gaan onderzoeken.
Dus ik steun uw motie om als het punt daar is, met elkaar te bekijken hoe we verdergaan.
10 Maar tot die tijd wil ik de weg in de onderhandeling met de andere partners afronden als dat
noodzakelijk blijkt.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Wethouder, ik begrijp dat dit de nette weg is, maar ik
kan mij ook voorstellen dat wanneer duidelijk wordt waar de weg naar toe leidt, een
15 parallelpad wordt ingeslagen en u niet wacht tot het daadwerkelijk is afgerond.

Wethouder Den Boef: Het laatste lijkt me logisch. Aan de ene kant afzonderlijk
onderhandelen. Duidelijk zijn in je onderhandelingsuitgangspunten. Als het aan de andere
kant duidelijk is dat dat een doodlopende weg is, zullen we het onderzoek starten.
20 Dus als dat de uitleg van de motie is, voorzitter, dan kunnen wij daarmee voortgaan.

De heer Meij bij interruptie: Ik wil nog iets toevoegen, ook als indiener van de motie. De lijn
is inderdaad druk uit te oefenen op Rotterdam. Wij hebben afgesproken dat dit echt geen
Rotterdams bedrijventerrein mag worden. Rotterdam moet weten dat dit het alternatief is en
25 moet daarom inbinden.
Het lijkt mij dat parallel aan de onderhandelingen hier in dit huis nagedacht wordt over de
mogelijkheden met Barendrecht en Ridderkerk. Ik kan me voorstellen dat je de
onderhandelingen niet zomaar kunt afbreken, dus die moet je doorzetten. Maar Rotterdam
moet weten dat deze motie mogelijk straks wordt aangenomen en moet ook weten dat wij niet
30 meegaan naar een compromis. Wij hebben daarom een duidelijk standpunt ingenomen dat
het gaat op onze voorwaarden of niet.

Wethouder Den Boef: De eerstkomende overleggen zijn binnenkort. Wij zullen uw
standpunt meenemen in die overleggen. Dan zal de druk verder worden opgevoerd.
35

Voorzitter, de PvdA heeft gevraagd naar sociale woningbouw. Volgens mij zijn die afspraken
nog niet gemaakt. Als we naar het verleden kijken, hebben wij het met sociale woningbouw
niet slecht gedaan. Voor de toekomst gaan we de afspraken nog maken.

40 Aanvullende informatie op de milieuresultaten. Daarvan heb ik al gezegd dat we na de
vakantie de resultaten aan u zullen presenteren en meer uitgebreid dan afgelopen
donderdag.

45 De ChristenUnie vraagt naar de betaalbaarheid van deze plannen. Het is natuurlijk zo dat de
plannen uiteindelijk in bestemmingsplannen terechtkomen en dat daar dan een verzoek om
budget bij komt.

Wellicht is het goed om ons strategisch investeringsbudget in de gaten te houden. Of dat
voldoende is en om het op tijd weer aan te vullen. Het zal duidelijk zijn dat veel plannen in de
toekomst heel veel geld vragen.
50

Ik zou nog ingaan op de motie van de PvdA over het behoud van het groen. Ik zie de
fractievoorzitter niet meer zo snel, maar de fractie is er wel. Ik kan u meedelen dat met alle
plannen die in de structuurvisie staan het voor zich spreekt dat we heel nauwkeurig kijken hoe
we het gebied tussen de Noord en de Waal enerzijds inrichten voor wonen en anderzijds

5 groene gebieden openhouden. We gaan goed bekijken hoe we die gaan verbinden.
Dus die motie steunen wij.

De motie van de ChristenUnie over de toegankelijkheid van de rivieroever. Als ik terugkijk
naar de toegankelijkheid van de rivieroever in 1956, voorzitter...

10

De voorzitter bij interruptie: We zouden het niet over 1956 hebben, wethouder.

15

Wethouder Den Boef: Toch wel even, voorzitter. In Bolnes was de rivieroever misschien
over 10 m bereikbaar. Inmiddels is deze over vele honderden meters bereikbaar. In alle
plannen die we over de rivieroever maken, is dit juist een aspect om te kijken hoe we de
bereikbaarheid van de rivieroever kunnen vergroten, niet alleen voor degenen die daar gaan
wonen, maar voor alle andere inwoners.

Deels is dat al gelukt. We zullen daar zeker ook verder rekening mee houden.

Dus ook deze motie past eigenlijk in het kader van de structuurvisie.

20

De SGP spreekt over de inspraakreacties en de reactie van het college daarop. Heel veel
inspraakreacties, eigenlijk aan u gericht, zijn door het college toch van een reactie voorzien.
Het is natuurlijk niet zo dat net zoals bij een bestemmingsplan het hier om een zienswijze gaat
die om een reactie vraagt. Vandaar dat wij gemeend hebben dat de reacties van de bekende
thema's zo bekend zijn dat daar verder geen aparte reactie van het college meer aan ten
grondslag hoeft te liggen. Het is wel zo dat die reacties vanavond de grondslag zijn voor de
bespreking die u nu voert. Wat dat betreft is het zeker geen ontkenning van de reactie. Ze
spelen hier vanavond juist mee in uw beraadslaging.

25

30 **Interruptie van de heer Smit:** Voorzitter, dan is het wel goed om te constateren dat dit een
novum is. In alle andere gevallen worden de reacties wel beantwoord. Het lijkt mij toch een
kleine moeite om – zeker als het om veel gelijklopende reacties gaat – die met een
gelijklopend antwoord af te doen. Dus ik blijf het een merkwaardige gang van zaken vinden
die ook op inwoners heel vreemd overkomt. Dat is ook bij de inspraak gebleken.

35

Wethouder Den Boef: Ik heb het u uitgelegd maar misschien kunt u mij helpen, want u weet
het wat betreft de bestemmingsplannen beter dan ik. Wat betreft dit structuurplan is dit
inderdaad een novum. Dat klopt. De manier waarop je met reacties omgaat, is weloverwogen
en zo zijn ze hier neergelegd.

40

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, u hebt de reacties hier weloverwogen
neergelegd, maar ik ben het toch eens met de heer Smit van de SGP wanneer hij zegt dat
elke reactie van een antwoord moet worden voorzien. Zeker wanneer er ook technische
vragen bij zitten. Daar moet in ieder geval een antwoord op komen. Herhaling is de kracht van
de boodschap.

45

Als u duidelijk bent, wordt het alleen maar duidelijker.

50

Wethouder Den Boef: De motie van de ChristenUnie over de bouw van de seniorenwoning
aan de Lagendijk/Rijksstraatweg. In de motie staat dat het college die aanvraag heeft
afgewezen. Ik wil daar toch eigenlijk iets op zeggen. Het is natuurlijk wel zo dat in een
bestemmingsplan deze bebouwing niet mogelijk is. Het bestemmingsplan is van de raad. Dat
klinkt misschien een beetje flauw, maar het is niet zo dat het college dit heeft afgewezen.
We hebben het hier over een stuk grond dat buiten de bouwcontouren valt. Het ligt in de
lintbebouwing, in de bufferzone. U weet dat meer ontwikkelaars denken dat ze op dit stuk

5 grond huizen kunnen bouwen. Ze beginnen zelfs al met het kappen van bomen, zonder dat we daar iets aan kunnen doen. U moet zich wel realiseren dat op het moment dat we hiermee omgaan zoals u ermee omgaat, we meer losmaken dan alleen deze hoek.

De voorzitter: Ik zie de heer Japenga voor een interruptie en ook de heer Van der Spoel.

10 **De heer Japenga bij interruptie:** Voorzitter, ik heb al aangegeven dat de raad in dezen het college heeft gevolgd. Dat is tot nu toe het geval geweest. Verder vind ik dat je elke situatie ook weer op haar eigen merites moet beoordelen. Dus het ene zeggen, wil niet zegen dat dit ook voor het andere geldt.

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik meen mij te herinneren dat het college destijds eigenlijk ook wel sympathiek tegenover het voorstel stond, maar ook omdat er een AGF-bestemming lag op de gehele polder. De situatie is nu veranderd en daarom is gezegd dat we juist aan deze kant geen woningbouw willen plegen, omdat dat betekent dat aan de andere kant direct door provincie en Rijk gezegd gaat worden dat wij aan de andere kant ook wel een industrieel complex mogen opzetten. Dat was destijds de afweging om niet mee te werken aan het plan. Maar die situatie is behoorlijk gewijzigd.

20 **Wethouder Den Boef:** Twee punten, voorzitter. Op de eerste plaats de zaken apart bekijken. Dat is lastig want op het moment dat je zaken apart bekijkt, kijk je juridisch natuurlijk ook naar een andere zaak op een andere plek en dan ben je gewoon aan de beurt om daar ook kritisch positief naar te kijken. Wat betreft het meedenken over de seniorenwoningen in Rijsoord is het inderdaad zo dat het bij het college duidelijk is dat er behoefte is aan die woningen in Rijsoord. Dat nemen wij ook in het WOP mee. Maar deze plek is nu juist een onmogelijke plek voor dat soort wensen.

De volgende motie betreft de motie van...

25 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik dacht dat ik de wethouder hoorde zeggen dat deze plek juist een onmogelijke plek is. Kan de wethouder dit toelichten? Dat is natuurlijk uiterst interessant.

30 **Wethouder Den Boef:** Deze plek ligt in de rijksbufferzone; deze plek ligt buiten de rode contouren. Deze plek ligt in de lintbebouwing. Deze plek ligt in de gemeente op een plek waarvan wij als beleid hebben dat we daar geen woningen toevoegen. Als je deze plek dan wel aanwijst als plek waar het wel moet kunnen, kan ik u nu al zeggen dat er meer plekken naar voren komen waarop men wenst te bouwen. In het verleden hebben we dat eens meegemaakt met de hoek Mauritsweg.

35 **Voorzitter,** dan de motie over het Ridderkerks aanbodsysteem. In de motie worden Ridderkerks aanbodmodel en aanbodsysteem door elkaar gebruikt. Het Ridderkerks aanbodsysteem is er niet. Er is een regionaal aanbodsysteem. Het RAS. Met regionale regels. In Ridderkerk wijzen we woningen toe volgens de regels van het regionale aanbodsysteem. Dus geen Ridderkerks aanbodsysteem. We hebben in Ridderkerk wel een eigen krant, een aparte registratie en de site van Woonvisie is gelinkt aan de site van de regio.

40 Er wordt als sinds jaar en dag druk uitgeoefend op de regio om de site beter toegankelijk te maken voor de hele regio. In de tijd heeft Woonvisie ervoor gekozen om dat voorlopig niet te doen. Men had net geïnvesteerd in software en hardware. Maar nu er een nieuwe Woningwet

5 aankomt, met nieuwe regels, lijkt het erop alsof Woonvisie zich gaat aansluiten bij het regionale systeem. Daar is nog geen besluit over genomen. Gezien de kosten die dit met zich meebrengt, ligt het wel voor de hand. Dat wil niet zeggen dat Ridderkerkers de weg niet weten te vinden voor het woningaanbod. Hier blijft altijd een loket.
10 De regels die nu al regionale regels zijn, zullen dan ook regionaal worden toegepast. Eigenlijk verandert er niet veel. Alleen de toegankelijkheid van de site wordt dan groter.
Deze motie van de SGP wil ik u sterk ontraden.

15 De motie van de PvdA over levensloopbestendige woningen ligt in het verlengde van de woonwensen. Het lijkt mij een goede zaak om daar rekening mee te houden bij de toekomstige invulling van de woningbouwplannen.

D66/GL heeft een aantal moties ingediend over de verkeersafwikkeling. Ik ben op motie 12 al ingegaan. Ik hoop dat ik nu wel helemaal zeker overgekomen ben en dat u nu weet dat er geen terugvaloptie is. Dat wil niet zeggen dat we met al die andere moties heel goed moeten
20 kijken naar de verkeersontsluiting. De Rotterdamseweg is genoemd. U hebt daar zorgen over. Het afwaarderen van de Rotterdamseweg zal heel zorgvuldig moeten gebeuren. Als er een ontsluiting voor het centrum, het overige verkeer komt, zal daar nog een behoorlijke studie aan voorafgaan. Om de tram heen zal bekeken moeten worden wat het beste is voor de ontsluiting. Is dat een ontsluiting door historische dijken of een ontsluiting bij
25 de Poesiatstraat en de Noordenweg of bij de Sint Jorisstraat? We kunnen daar nu nog geen uitspraak over doen. Dat zal nog heel veel studie vergen en we zullen met voorstellen komen, waarbij ik er persoonlijk wel wat huiverig voor ben om historische dijken te doorsnijden.

De heer Van Houcke bij interruptie: Kunt u een principe-uitspraak doen over een
30 centrumring voor de verkeersafwikkeling? Een gesloten centrumring. Een principe-uitspraak. Ik vraag niet over de uitwerking, maar naar het uitgangspunt.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, er komt nog een motie van de VVD die een verkeerskundige visie vraagt. Ik denk dat daarbij een centrumring zeker een rol kan spelen.
35 Het lijkt mij lastig om een principe-uitspraak te doen. Maar het lijkt ons een oplossing om het verkeer zo veel mogelijk uit het centrum te houden. Tegelijkertijd weten u en ik dat het verkeer naar het centrum toe, met parkeermogelijkheden onder de grond en dergelijke heel noodzakelijk moet zijn, maar ik begrijp uw optie van een centrumring.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, wellicht ter aanvulling: de motie van de VVD voorziet er juist in om alle gevolgen van de verkeerskundige plannen in één integrale visie tot stand te brengen. Wij zullen de motie niet steunen vanwege het feit dat als je één ding benoemt en daarbij vergeet andere dingen te doen, je bepaalde zaken al uitsluit. Juist om dat te voorkomen, willen wij een integrale benadering. Daarom onze motie voor een soort
45 masterplan.

De heer Van Houcke: Ik kan het niet laten om in enkele zinnen even te reageren op de inbreng van de heer Van der Spoel. Dat is precies de essentie van onze motie. Een integrale benadering, een integraal onderzoek. Ik heb wel eens een schetsje verspreid over het
50 principe. Ik heb de wethouder wel eens tot een uitspraak proberen te verleiden. Ik denk niet dat wij het oneens zijn.

Wethouder Den Boef: Dat is al heel wat. Ik denk dat een integrale benadering een heel goede benadering is. Wat dat betreft kunt u mij nu wel verleiden om een uitspraak te doen

5 over een centrumring, maar dat lijkt mij op dit moment niet logisch. We moeten het wel integraal bekijken waarbij alle mogelijkheden opengelaten moeten worden. Nog even kort samengevat: de tram gaat door het centrum via de Schoutstraat. Dat zal allerlei consequenties hebben. Ook voor de ontsluiting van het centrum. Daar gaan we verkeerskundig heel goed naar kijken en we komen met een voorstel naar u toe.

10 **De heer Neuschwander:** Ik heb nog een aanvullende vraag aan de wethouder. Neemt u dat 'waterbed' waar wij over spraken mee in uw integrale onderzoek?

15 **Wethouder Den Boef:** Dat nemen we niet zomaar mee. Dat nemen wij uiterst serieus. Ook het college is ervan overtuigd dat het afwaarderen van de Rotterdamseweg heel zorgvuldig zal moeten gebeuren. We moeten goed kijken naar de consequenties, want als je het woord mag noemen, denk ik dat het uiterst riskant is. We zitten er niet op te wachten dat de Rotterdamseweg veel vriendelijker wordt en daardoor vervolgens de Burgemeester de Zeeuwstraat heel druk. Om maar een voorbeeld te noemen.

20 **De voorzitter:** Daarmee hebt u meteen iets gezegd over de motie van de VVD.

25 **Wethouder Den Boef:** De motie van de VVD. Daar zeg ik bij iedere verkeerskundige maatregel voortdurend wat over. Ik denk ook dat de motie van de VVD wat dat betreft een duidelijke motie is, die nog veel studie vraagt naar de ontsluiting en dergelijke van allerlei verkeerssituaties. Uitgaande van het feit dat de tram door het centrum kan en er vervolgens een integrale verkeerskundige visie op loslaten, daarmee is de motie van de VVD tegelijkertijd de motie van het college.

30 Ik denk dat alle moties van D66/GL daarop aangesloten kunnen worden. Althans, ik bedoel de moties van D66/GL met betrekking tot het verkeer.

35 Er staat nog een motie van D66/GL over de milieuaspecten. Ik heb al gezegd dat we bij alle ontwikkelingen heel goed moeten kijken naar de milieuaspecten van onze plannen en de uitvoering daarvan. Het lijkt me een motie waarmee we kunnen leven.

40 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Voorzitter, wilt u nog even expliciet reageren op de motie over de Sint Jorisstraat? In de structuurvisie staat op pagina 54 dat de historische Sint Jorisstraat en de Ringdijk fietsstraten worden, zonder doorgaand autoverkeer. Het autoverkeer wordt weggevangen via een doorgetrokken Noordenweg.

45 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, de Sint Jorisstraat lijkt inderdaad een uitstekende route voor wandelaars en fietsers. Maar tegelijkertijd moeten we wel kijken naar de consequenties van het overige verkeer. We moeten tegelijkertijd kijken hoe we dan het centrum kunnen ontsluiten. Dat zal wellicht toch een doorbraak worden van de historische route of het lint. Of wat dan ook. Dat zou erbij aan te pas kunnen komen.

Dus de Sint Jorisstraat ontwikkelen zoals in de structuurvisie bedoeld, heeft consequenties voor het verkeer. Als je die afsluit, krijg je op andere punten veel drukker verkeer dus zul je daar iets anders voor moeten verzinnen. En dat is de integrale afweging van de andere aspecten van verkeer. Dat zal nog veel studie kosten.

50 **De heer Van Houcke bij interruptie:** In het verlengde van de vraag en de reactie van de wethouder vraag ik of wat in de structuurvisie staat ten aanzien van de afsluiting van de Sint Jorisstraat een gegeven is of is dat nog een vraagteken.

5 **Wethouder Den Boef:** Het is in ieder geval een punt waar het college heel positief tegenover staat.
Dat zal meegenomen worden in de integrale afweging van het verkeer.

10 **De heer Van Houcke:** Dat vroeg ik niet en dat staat ook niet in de structuurvisie. U distantieert zich dus van dat wat erin staat.

15 **Wethouder Den Boef:** Ik neem er in zoverre afstand van dat als je de Sint Jorisstraat afsluit - wat ook een wens is van het college - en de straat een ander karakter geeft, je op dat moment zeker weet dat je dan iets moet doen aan de verkeersontsluiting. Hoe dan ook.

20 **De heer Van Houcke:** Dat laatste was ook een beetje waar we al langer over spreken. Het uitgangspunt in de structuurvisie. U presenteert een structuurvisie aan de raad waar een heldere uitspraak in staat. Ze zijn niet allemaal helder, maar deze zeker. U neemt daar nu afstand van. Dat wil ik graag vaststellen.

25 **Wethouder Den Boef:** Dan heb ik dat niet goed gezegd. Ik neem daar geen afstand van. De Sint Jorisstraat afsluiten, is inderdaad het uitgangspunt van alle plannen. Dat zal dan een langzaam verkeer- c.q. wandelroute worden. We weten dan ook zeker dat we wat moeten doen met het verkeer.

30 **De heer Van Houcke:** Dat betekent dat de motie die ik heb ingebracht uw steun krijgt.

35 **Wethouder Den Boef:** In zoverre dat als u vindt dat de halve Sint Jorisstraat moet worden afgebroken om de Kerksingel te zien...

40 **De heer Van Houcke:** Er zijn twee moties: de ene gaat verder dan de andere. Het gaat mij om de motie over de afsluiting van de Sint Jorisstraat. En de effecten moeten uiteraard bekeken worden.

45 **De heer Neuschwander:** Er wordt zoveel gesproken over de Sint Jorisstraat dat ik mezelf afvraag wat de wethouder nu precies zegt. In de structuurvisie wordt gesproken over de doortrekking van de Noordenweg. Dat wil ik de wethouder nog graag horen zeggen. En niet een andere verkeersoptie. Dus afsluiten van de Sint Jorisstraat is gelijk aan het doortrekken van de Noordenweg.

50 **Wethouder Den Boef:** Ik ben ervan overtuigd dat als de Sint Jorisstraat afgesloten wordt, er een andere verkeersafsluiting moet komen. Doortrekking van de Noordenweg is een mogelijkheid, want dan moet de Noordenweg aangesloten worden op de Rotterdamseweg. Vervolgens moeten we ook kijken naar de ontsluiting van het centrum. Want de Sint Jorisstraat is op dit moment een zeer belangrijke ontsluiting. Wat je er ook van vindt, we zullen daar goed naar moeten kijken.

Over het draagvlak waar de heer Neuschwander het over had, is het college ook tot de conclusie gekomen dat het draagvlak is verstevigd. Wij hebben ons oor goed te luisteren gelegd en hebben de indruk dat het draagvlak meer dan verstevigd is. Als we naar de expertmeeting kijken - mensen die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen - hoorden wij daar dat 80% voorstander was van het zo snel mogelijk aanleggen van de tram. Als we naar de jongeren luisteren, horen we massaal dat we de tram maar aan moeten leggen. Zelfs ouderenplatforms vinden de tram een handig middel om naar de stad te komen.

5

De heer Neuschwander bij interruptie: Voorzitter, ik deel dat wat de wethouder zegt. Maar ook als het verbetert, kan het van slecht naar minder slecht gaan. Maar het is nog maar de vraag of het draagvlak voldoende is om zo'n grote beslissing te nemen. Inderdaad horen wij ook dat bepaalde burgers het wel wat vinden. Maar als je een onafhankelijk onderzoek doet na drie jaar en 50% is tegen, dan is dat voor ons een duidelijke keuze en een duidelijk naar voren gebracht standpunt.

10

15

Wethouder Den Boef: Voor het college is het ook duidelijk. Het college vindt het draagvlak op dit moment acceptabel en voldoende. De keuze is door het college gemaakt, zoals die hier voorligt.

20

De heer Neuschwander: Voorzitter, wat is voor de wethouder een acceptabel standpunt om tot deze conclusie te komen? Ik vind 50% geen meerderheid. 75%, 80% of 90% betekent een meerderheid of een duidelijke meerderheid.

25

30

De heer Meij bij interruptie: Voorzitter, ik vind het niet zo'n duidelijke discussie om over percentages te praten. Dat hebben we in de commissie al eens gedaan. Wat heel duidelijk is, is dat je een toenemende hoeveelheid mensen hoort zeggen dat de tram er moet komen. De tegenstand vind ik ook begrijpelijk, en die zit vooral bij de mensen die dicht bij het tracé wonen en dit misschien op zich af zien komen. Ik wil niet zeggen dat er al een meerderheid is, maar die is sterk groeiende. Niemand durfde drie jaar geleden zijn vinger op te steken om te zeggen dat hij voorstander van de tram was. Nu hoor je dat steeds vaker. Maar dat is niet eens het allerbelangrijkste. Een raad moet ook een zelfstandige afweging maken. We zijn geen optelsom met een verkiezingsknop, die zegt dat de meerderheid voor is en dus wij ook. Wij hebben als politici een zelfstandige rol. We moeten goed luisteren en een eigen afweging maken, ook voor de toekomstige generaties. Dan kan het wel eens zijn dat je tegen een meerderheid moet ingaan, omdat het uiteindelijk voor de lange termijn een goede keuze is.

35

De voorzitter: Oké, dat is een helder standpunt. De heer Neuschwander, en daarna de heer Smit. Dan krijgt de wethouder weer het woord.

40

De heer Neuschwander: Wat de heer Meij zegt is waar, want je luistert naar groepen. Maar je moet er bij ons absoluut niet mee aankomen dat een groep die iets zegt ook daadwerkelijk een meerderheid is voor de TramPlus. Er is onderzoek gedaan, een NIPO-onderzoek, dat is niet zomaar iets. Ook wij hebben onderzoek gedaan. Er is geen meerderheid voor een TramPlus.

45

De heer Smit: Daaraan wil ik toevoegen of het de vraag is of het draagvlak gegroeid zou zijn wanneer de keuze was voorgelegd tussen bijvoorbeeld hoogwaardig openbaar vervoer in de vorm van een tram of in de vorm van een bus. Als het een keus is tussen een tram of een tram, dan zal het draagvlak voor een tram inderdaad misschien wel stijgen. Maar dat is geen reële keuze.

50

De voorzitter: Ik denk dat dit een verkeerde discussie is, mijnheer Smit. De raad - waar u ook deel van uitmaakt - heeft al eerder besloten om te gaan voor de hoogwaardige openbaar vervoersvoorziening van de tram. We moeten dit debat daar niet meer mee belasten. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, ik hoorde dat de heer Smit toch sprak over stijgen van het

5 draagvlak voor de tram. Dus wat dat betreft: wellicht.

De heer Smit: Ik sluit dat niet uit, maar ook niet in.

10 **Wethouder Den Boef:** Dank u wel. Ik blader even door mijn papieren en zie nog een vraag van de heer Van Houcke over de agrarische bedrijvigheid op land- en tuinbouw, voor zover we dat nog in onze gemeente hebben. Echt een visie ligt er niet. Wat u nu hoort is de visie van dit college. Wat ik aan landbouw zie, wordt ten zeerste gewaardeerd. Als ik uw buurman [*de heer Lagendijk zit in de raadzaal naast de heer Van Houcke, notulist*] bezig zie aan de Kievitweg, kan ik daarvan genieten. Dat vind ik prachtig. Tegelijkertijd constateer ik dat er
15 heel veel zorg is over de landbouw zoals wij die in deze gemeente nog hebben, in groene buffers waar je maar een beperkte hoeveelheid glastuinbouw kan hebben en waar je te maken hebt met de ene op de andere generatie. Er is heel veel zorg in onze landbouw. Je moet je afvragen of de landbouw op den duur een duurzame toekomst heeft. Ik weet dat hier vanavond mensen zijn die daarover graag in discussie willen. Maar ik weet dat zeker, want ik
20 hoor vaak over de zorgen in de landbouw. Je ziet dat ook op het moment dat landbouw in bepaalde gebieden een kwijnend bestaan krijgt - dat maken we in onze gemeente jaarlijks mee - er op dat gebied heel veel druk is. Als je in deze omgeving een groene open ruimte langdurig open wilt houden, is er maar één route. Dat is een bestemmingsplan waarin keihard wordt vastgelegd dat dat gebied openblijft. Daarom zet ik mij ook zo in voor het Waalbos en
25 de Crezéepolder. Daarvan weet je zeker dat dit gebied voor de komende honderd jaar openblijft voor al onze burgers. Dat heeft ook te maken met de omgeving van Het Huys ten Donck. Ik denk dat het ontzettend goed is dat als we het bestemmingsplan voor elkaar krijgen, het langdurig en duurzaam open en groen blijft. En dan wordt het maar een groen recreatiegebied. Prima. Binnenkort gaan we de tweede fase van het gebied om Het Huys ten
30 Donck openen. Ik ben blij dat dat gelukt is. Ik weet zeker dat als je dat gebied alleen maar openlaat om graan te verbouwen, het op een gegeven moment verkeerd gaat. Dan komt er een college dat bedenkt om daar woningen te gaan bouwen. Ik heb groot respect voor de landbouw, maar in dit drukke gebied moet je toch echt wat anders.

35 **De heer Van Houcke bij interruptie:** Een agrariër kan zich er niet op beroepen dat een wethouder geniet van zijn activiteiten. U geeft verder aan dat de agrariërs van u op termijn niets te verwachten hebben. Ik zeg dat wat gechargeerd. Omdat u eigenlijk aangeeft dat u alle agrarische gronden weerbaar wil maken voor ander gebruik, door ze op een andere wijze in te richten. Dat betekent dat u eigenlijk vanavond aangeeft dat alle agrariërs vroeg of laat
40 uit Ridderkerk verdwenen zijn. Dat is iets anders dan dat ik aan u vroeg of er een visie is. En het ligt voor de hand dat die er ook moet komen.

Wethouder Den Boef: Als je kijkt naar de gebieden in bijvoorbeeld de bufferzones, bijvoorbeeld aan de Pruiwendijk, waar nog steeds een aantal agrariërs hun boterham kunnen verdienen, dan vindt dit college dat prima.
45 We kijken ook naar dat gebied om te zien hoe we die agrariërs zo goed mogelijk van dienst kunnen zijn. Tegelijkertijd beseft ik dat als zo'n tuinderij over moet gaan van de ene op de andere generatie, er een gigantisch probleem is. U kunt bijvoorbeeld zien dat er zo'n bedrijf te koop staat. Het is heel moeizaam om dat te verkopen.

50 **De heer Van Houcke:** In feite geeft u dus aan dat er een ad-hocbeleid is als het gaat om wat tuinbouwers en andere agrariërs van dit college kunnen verwachten. Dat is iets anders dan wat ik vraag. Wat ik vraag is ook iets waar deze mensen recht op hebben. Duidelijkheid. Die duidelijkheid zou ik op termijn eigenlijk wel willen hebben. Ik heb eerder verschillende keren

5 gezegd en gevraagd dat u eigenlijk bij transformatie van agrarisch gebied aan de agrariër zou moeten vragen of zij willen deelnemen aan die transformatie. Die verandering. Om daar een rol in te kunnen spelen. Menging van recreatieve en educatieve elementen en dat soort zaken. Dat is toch wezenlijk iets anders dan dat u zegt dat dit op termijn allemaal op een andere manier is ingevuld.

10 **Wethouder Den Boef:** Over dat laatste. Voorstellen dat agrariërs meewerken aan zo'n transformatie en dan kijken of ze een andere functie kunnen krijgen in zo'n gebied, daar sta ik helemaal achter. Ik kan u wel vertellen dat veel agrariërs daar zelf heel kritisch over zijn. Er moet nog heel veel gebied ontwikkeld worden. Ten aanzien van de Tweede Maasvlakte wel 600 ha. Daar gaan dat soort stemmen ook al op. Want we kunnen natuurlijk niet 600 ha voorzien van gras en weet ik veel wat. Er moet echt iets anders, dus de rol van de agrariër zal inderdaad nog wel eens een keer ter sprake komen.

20 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, hoe kijken de heer Van Houcke en de wethouder aan tegen het betrekken van dit aspect bij de motie over het behoud van groen in Ridderkerk? Daar wordt expliciet groen genoemd, maar ik kan me ook voorstellen dat het ook gaat over gewoon de open gebieden, de agrarische gebieden en dat we daar een zekere borging kunnen krijgen. Is het dan mogelijk om dat bij die motie te betrekken? Dat is misschien een verbreding, maar komt wel tegemoet aan de opmerking van de heer Van Houcke, die ik overigens deel.

25 **Wethouder Den Boef:** In mijn rol van voorzitter van de Landinrichtingscommissie heb ik daarmee te maken bij Albrandswaard. Ik kan u vertellen dat wij onze uiterste best doen om de agrariërs zo'n rol te gunnen. Tegelijkertijd zien we ook dat het een heel lastige discussie is met de heren die het vervolgens gaan beheren. Maar wellicht als we daar ervaring opdoen en we kunnen dit transformeren naar Ridderkerk, is dit misschien een optie. Ik sta er zeker niet afwijzend tegenover.

30 **De voorzitter:** Dank u wel. Dat was uw inbreng in eerste termijn?
35 U hebt op alle moties gereageerd. Dan gaan we over naar de tweede termijn.

De heer Neuschwander: Voorzitter, ik wil graag een korte schorsing aanvragen omdat ik met mijn fractie even iets over de moties wil overleggen.

40 **De voorzitter:** Dat is het algehele gevoel? Dan schors ik de vergadering voor tien minuten.

[schorsing]

45 **De voorzitter:** Dames en heren, ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Meij.

50 **De heer Meij:** Voorzitter, dank u wel. Ik wil eigenlijk eerst complimenten geven aan alle mensen voor hun inbreng in eerste termijn. In het bijzonder de oppositie had een goede inbreng. We hebben lang toegewerkt naar deze structuurvisie, waar een aantal pijnlijke dossiers in zit. Het had ook heel anders kunnen lopen. Nogmaals complimenten voor de zakelijke wijze waarop we met elkaar discussiëren. We hoeven het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar het is denk ik op een heel beschaafde manier gebeurd.

Over de structuurvisie: deze is heel belangrijk. Zeker voor de eerstkomende jaren. Maar ik

- 5 hoor de wethouder ook zeggen voor twintig tot dertig jaar. We moeten ons daar niet op
verkijsen. De wereld verandert snel. Als we nog eens kijken naar vorig jaar, het
bestemmingsplan Slikkerveer. Toen zeiden we nog dat wonen en werken niet gecombineerd
mogen worden. Nu vinden we dat anders.
- 10 Ik kan me ook goed herinneren dat de CDA-fractie vond dat bij de rivieroever woningbouw
moest plaatsvinden. De heer Van Houcke vond jaren geleden al dat we er anders tegen aan
moesten kijken. Ook daar zien we nu openingen.
Met andere woorden: de invalshoeken veranderen. Natuurlijk gaan we nu heel belangrijke
beslissingen nemen, maar het is ook niet zo dat we die voor de eeuwigheid vastleggen.
- 15 Over de rol van BVR heb ik in eerste termijn niet veel gezegd. Ik vind inderdaad dat ze een
geweldige inspanning hebben geleverd. Ik vond ook dat ze enorm veel kennis meebrachten
en snel wisten wat in Ridderkerk speelde. Ze konden elke straat bij wijze van spreken nog
beter aanwijzen dan ikzelf.
- 20 Toch heb ik nog een paar kanttekeningen. De opmerking van de wethouder triggerde mij
weer. Vooral het alles een uitdaging vinden. Dat gaat ook wel eens een beetje te ver. Er zijn
soms ook gewoon problemen en om die altijd nog als een uitdaging te beschouwen, kan
volgens mij wel in de debatsfeer maar verder niet.
- 25 Nog een kanttekening als we het over mobiliteit hebben. De gedachte dat het ook naar
Hendrik-Ido-Ambacht of naar Barendrecht had gekund. Ik denk dat dat toch te voorbarige
aannames waren. Dat is ook wel gebleken. Barendrecht is niet haalbaar.
Hendrik-Ido-Ambacht voelt er niet voor. Dat zijn wat kleine kanttekeningen bij een op zich heel
goed rapport.
- 30 Onderwijs. De lijn moet zijn dat als je het over de basisschool hebt, het gaat over taal. De
nadruk moet in het bijzonder op de taaldocenten liggen. Taaldocenten moeten alles zo
uitleggen dat iedereen het kan begrijpen. Voor het middelbaar onderwijs geldt denk ik vooral
dat de rol van het bedrijfsleven op gang komt. Daar zou de gemeente een goede regierol bij
35 kunnen spelen. Techniek is in deze regio belangrijk. Laten we naast het sportpark
Bolnes-Zuid ook als een soort onderwijspark beschouwen. Als een soort brainpark van
Ridderkerk waar mbo- en hbo-clustering met studentenhuysvesting misschien mogelijk wordt.
Het is mooi om Ridderkerk binnen te rijden en dan dat soort dingen te zien.
- 40 Ook het politieke proces vind ik in het afgelopen jaar eigenlijk uitstekend. We zaten in
december 2007, toen we over de tram spraken, toch wat anders in dit proces. Het was best
spannend in de coalitie om elkaar te vinden. In de afgelopen maanden zijn we als partijen
naar elkaar toe gegroeid. Ook bij de invulling van deze structuurvisie was dat merkbaar. Een
45 mooie fase waarin we elkaar hebben kunnen vinden.
- Over wonen en in het bijzonder het aanbodsysteem. Ik dacht mijnheer Smit, dat vooral de
CDA-fractie via e-mail had ingestemd met uw motie over het aanbodsysteem. Ik begrijp
uiteeraard de uitleg van de wethouder. Hij heeft denk ik ook regionale invalshoeken die hij
moet verdedigen. Wij blijven voorstander van de motie omdat wij vinden dat dit wel het gevoel
50 is dat dat in Ridderkerk leeft. Dat moeten we tot uitdrukking brengen en dat doet Woonvisie
prima.
Op zich zijn wij niet zo bang voor verstedelijking. Als je op een zondagmiddag door
Ridderkerk fietst, is het een prachtig dorp en de afstand met de echte stad blijft toch nog
redelijk groot.

5

Ik begrijp de winkeliers niet zo goed. In bijna elke stad zijn winkeliers blij met een tram. Hier bestaat het dat winkeliers vragen of ze een stukje verder mogen. Ik weet niet wat belangrijker is: de omzet van hun winkel of het festijn op het Koningsplein. Ik begrijp dat niet zo goed.

10

Over Nieuw Reijerwaard is genoeg gezegd. Dat mag geen Rotterdams bedrijventerrein worden. Ook over de Rotterdamseweg is genoeg gezegd. We zijn bang voor het waterbedeffect. Vaak leveren drie plussen ook drie minnen op. Dat moeten we goed in ogenschouw nemen. Ik ben het eens met Leefbaar Ridderkerk.

15

Nog even over het draagvlak. Wij vinden het heel veel. 50% is echt heel veel in vergelijking met de situatie van een aantal jaren geleden. Ik heb er net al iets over gezegd.

20

De Schoutstraat: wij realiseren ons dat hier nog enige studie voor nodig is. De tram kan erdoor maar er moeten wel aanpassingen plaatsvinden zodat hij er veilig doorheen gaat.

Het woonwensenonderzoek komt er aan. Dat heeft de wethouder toegezegd.

25

Het Huys ten Donck wil ik nog een keer benadrukken. Ook andere fracties vinden zo'n huis van grote waarde voor Ridderkerk. Laat de mogelijkheden gecreëerd worden voor de jonkvrouw om daar te kunnen blijven op een rendabele manier.

30

Het is ook belangrijk dat de zichtlijn Het Huys ten Donck ten opzichte van de rivier intact blijft. Dat we dat niet gaan bestieren met enorme hoogbouw daar in de buurt.

Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Meij. Mevrouw Ripmeester.

35

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het met de heer Meij erover eens dat we met de structuurvisie de zaken niet voor de eeuwigheid vastleggen. Maar we gaan natuurlijk wel met elkaar een pad in. Dat is op zich een pad dat al duidelijk naar voren komt. Bureau BVR heeft inderdaad vele aspecten tot een integrale visie weten te smelten. Dat is ook ontzettend knap werk.

40

Nog even aansluitend op de laatste opmerking van de heer Meij over Het Huys ten Donck en het scheppen van mogelijkheden voor de jonkvrouw. Als we mogelijkheden creëren voor de jonkvrouw, creëren wij ze ook voor de heer Plaisier. Gelijke monniken, gelijke kappen. Dus wat voor de een geldt, geldt ook voor de ander. Dus wanneer we ergens mogelijkheden uitbreiden, doen we dat ook op andere plaatsen.

45

Er is een integrale visie neergelegd. We hebben het ook voor een groot deel over de tram. Maar ik ga eerst terug naar eigenlijk alle andere aspecten die zo'n belangrijk antwoord geven op de toekomst van Ridderkerk. Er komen een paar dingen op ons af: vergrijzing, milieuvervuiling. Daarop moeten we een antwoord zien te geven.

50

De heer Van der Spoel noemt vergrijzing een kans. Dat is natuurlijk ook zo, maar je moet natuurlijk je omgeving altijd erop inrichten. Ik ben dan ook blij dat er handvatten worden aangereikt in de structuurvisie. Hij heeft ook het idee dat je met middeldure en dure koopwoningen gezinnen aantrekt. Gezinnen trek je niet alleen naar dure en middeldure woningen. Dat heeft meer te maken met de sociaaleconomische laag dan met het feit dat ze

5 een gezin zijn.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, zo heb ik dat niet gezegd. Het gaat er juist om dat je middeldure en dure huizen bouwt zodat mensen die dat zouden kunnen betalen daar naar toe gaan verhuizen en dat dus ruimte biedt aan jonge gezinnen om in goedkopere woningen hun intrek te nemen. En dat is juiste het principe van doorstromen.

Mevrouw Ripmeester: Dat is ook precies het principe van het woonwensenonderzoek. Je moet eerst onderzoeken of die groepen er zijn. Of ze er wel naar toe kunnen. Het heeft geen zin om ze eerst te bouwen en dan te kijken of er doorgestroomd kan worden, want dat werkt ook niet.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, in dat geval verbaast het mij dat mevrouw Ripmeester eerder een pleidooi heeft gehouden voor sociaal bereikbare huurwoningen, want dat betekent dat ze dat al wel in beeld heeft, terwijl aan de andere kant de VVD erop gewezen wordt het woonwensenonderzoek af te wachten alvorens iets te zeggen. Dat vind ik vreemd.

Mevrouw Ripmeester: Dan hebt u kennelijk de structuurvisie niet gelezen. Daarin staat dat het merendeel van de Ridderkerkers laagopgeleid is en niet behoort tot de rijke klasse. We kunnen deze discussie ongetwijfeld op een ander moment voortzetten.

Er wordt aangedrongen op een verbetering van de verkeerssituatie in het centrum. Daar kunnen wij ons zeker in vinden. Het autoluw maken van de Sint Jorisstraat is een gedachte die ook bij ons speelde. Wij kijken dan ook uit naar wat dit mogelijk zou kunnen maken. Er wordt een motie ingediend over het Ridderkerks aanbodsysteem. Daar kunnen wij niet in meegaan. Wij begrijpen wel het gevoel. Dat gevoel dat vertolkt wordt door hier steun aan te verlenen. Alleen hebben we een regionaal aanbodsysteem. Deze motie komt vooral voort uit de angst dat er naar ons idee mensen komen die we niet willen hebben. In de structuurvisie staat dat iedereen welkom is, mits zij Ridderkerk op die wijze waarderen. Er wordt aangegeven om vooral onze jongeren te behouden. De Rekenkamercommissie heeft aangegeven dat veel jongeren uit Ridderkerk verdwijnen. Als er een migratiestroom komt, zouden dit vooral ouderen zijn.

De heer Neuschwander bij interruptie: Wat mevrouw Ripmeester nu zegt vind ik een beetje merkwaardig. Ik herinner mij de woorden van haar collega. Dat was een hele tijd terug, in de commissie. Toen gaf de PvdA aan dat juist voor de Ridderkerkers allerlei kunst- en vliegwerk - want zo was het toen die nota werd vastgesteld - zou moeten worden opgenomen om juist gelegenheid te creëren om met name de Ridderkerkers die geen woning kunnen krijgen door de enorme vraag in Ridderkerk wel een betere toegang tot de woningmarkt te verschaffen. Dus ik zie uw angst niet zozeer. Wat is uw probleem als u met deze motie meegaat?

Mevrouw Ripmeester: Ik ben niet zo angstig. In het onderzoek van de Rekenkamercommissie wordt aangegeven dat Woonvisie mogelijkheden heeft om via lokaal maatwerk de toestroom en de toewijzing van Ridderkerkse woningen te regelen. Daar maakt nu maar 1% gebruik van terwijl we tot 15% kunnen groeien. Ik zie daar dus voldoende mogelijkheden. Wanneer u dat verstaat onder vasthouden aan het Ridderkerks aanbodmodel, hebben we een andere invalshoek. Dan zou dat eigenlijk meer van hetzelfde zijn.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, twee zaken. In de eerste plaats, het systeem zoals

5 we nu kennen, geeft ook de mogelijkheid, met de enorme herstructureringsopgave die min of meer toch in de structuurvisie staat, dat daar adequaat op gereageerd kan worden; dit heeft het huidige systeem in de afgelopen jaren bewezen. En dat juist ook voor de Ridderkerkse inwoners vervangende woonruimte gevonden en gezocht kan worden, meer dan via het regionale aanbodsysteem. Dus het heeft ook zijn uitwerking zoals in de structuurvisie vermeld is.

10 Misschien is het goed om dan gelijk van de gelegenheid gebruik te maken om een tekstwijziging van de motie voor te stellen.
Dan behoren dit soort zaken wellicht tot het verleden.

15 De tekstwijziging betreft - gelet op de woorden van de wethouder - dat in uw motie aanbodmodel en aanbodsysteem door elkaar heen wordt gebruikt. Daarvan zou ik overal aanbodsysteem willen maken. Dus ook in de kop.
In de voorlaatste alinea - 'van mening dat' - daarvan zou ik de tweede regel willen veranderen in: 'om de Ridderkerkse variant van het aanbodsysteem bij de woningbouwverdeling in stand te houden'.
20 En dat Ridderkerkse aanbodsysteem komt dan ook terug in het verzoek.

Mevrouw Ripmeester: Waar bestaat de Ridderkerkse variant dan uit? Uit het feit dat de site van Woonvisie nog niet gekoppeld is aan die van de regio?

25 **De heer Smit:** Bijvoorbeeld. Als ik de brief van de stadsregio letterlijk lees - de brief van 17 juni, waar ik in eerste termijn aan refereerde - staat daar de verwachting die op bladzijde 44 van de begroting van de stadsregio wordt uitgesproken om in 2010 te komen tot één regionaal werkend aanbodsysteem. Dat is vastgelegd in de vigerende huisvestingsverordening. Vervolgens is bij die verordening gevoegd de overeenkomst woonruimteverdeling waarin is opgenomen dat corporaties zoveel mogelijk gebruikmaken van een gezamenlijk regionaal aanbodmodel. De bedoeling is om dat bij de opstelling van de nieuwe huisvestingsverordening te bekrachtigen. Daar ziet deze motie op. Want wij zeggen dan dat wij de huidige werkwijze in Ridderkerk willen handhaven. Wij zien niets in complete aansluiting.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, wij laten dit even indalen in onze fractie en komen daar later op terug.
Er is al eerder gesproken over participatie en het gevoel dat veel mensen niet gehoord zijn.
40 Ik denk dat er veel mensen gehoord zijn en dat naar veel mensen is geluisterd. Ik kan me wel voorstellen dat wanneer dat niet een-op-een terugkomt in de documenten, dat lastig is. Wij blijven bij ons standpunt dat iedereen die een brief schrijft antwoord moet krijgen. Ongeacht de bekendheid van de opmerkingen.

45 Er wordt gesproken over de afwaardering van de Rotterdamseweg, maar dat is al voldoende besproken bij de motie van de VVD over de verkeerskundige visie. Ook Nieuw Reijerwaard is voldoende besproken. Ik ben blij dat iedereen het stuk goed heeft gelezen en weet hoe wij daarin zitten. Ik ben ook blij dat wij met de VVD op één lijn zijn gekomen. Het was een weg, maar we zijn er dan toch.

50 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Voorzitter, ik constateer met genoegen dat de PvdA alsnog met het amendement van de VVD instemt. Dat doet ons goed.

Mevrouw Ripmeester: Over die discussie wil ik het ook nog wel eens met u hebben.

5

De wethouder reageert op onze motie Sociale woningbouw. Hij vindt dat het niet slecht is gedaan en hij is er trots op. Ik ben ook wel trots op de sociale woningbouw in Ridderkerk, maar mijn angst is verwoord in de motie die is aangenomen of we die wel kunnen handhaven. Of wij voor die Ridderkerkers ook nog plek hebben in de toekomst. Daarvoor was het verzoek ingediend om met informatie te komen over de sociale woningvoorraad. Hoeveel zijn er, in welke wijk en wat is bereikbaar en wat is laag? Zodat we ook na de herstructurering weten of er nog steeds voor dezelfde inkomensgroepen plek is in elke wijk, in elke levensfase. Die informatie hebben wij nog niet.

10

15

Ik heb in de structuurvisie gezien dat iedereen welkom is in elke wijk. Maar dat is niet expliciet opgemerkt.

20

We hebben ook een motie ingediend over het milieu. Een verzoek om met aanvullende informatie te komen. Die informatie is niet gekomen. We hebben pagina 38 en 39 echt heel goed bestudeerd. Daar staat niet echt veel nieuws in. Daarom zullen we de motie van de heer Van Houcke, die ook gedeeltelijk onze motie overlapt, stapelend ondersteunen.

25

Kijkend naar de tram hebben wij het relatief makkelijk. Sinds 1970 is de PvdA-fractie voor een metro. Sinds 18 april 2005 is op basis van een breed gedragen raadsbesluit gekozen voor een tram. Toen was de onderlegger een bus of een tram. De gegevens uit de structuurvisie ondersteunen deze keuze nog steeds.

De passage door de Schoutstraat is lastig en vraagt inderdaad om verdergaand onderzoek. Wij kunnen ons daarom voorstellen dat er een visie moet komen over de verkeersontsluiting van het centrum in aansluiting op dat besluit.

30

De heer Neuschwander bij interruptie: Over de angst van mevrouw Ripmeester. Mevrouw Ripmeester, er is gezegd dat er sprake is van een duidelijke keuze. De wethouder heeft ook al gezegd dat de tram door de Schoutstraat gaat. Dat is geen alternatief, maar een keuze. Hoe gaat u daarmee om als u zegt dat u vanavond een visiedocument vaststelt? Een visie kent verschillende invalshoeken, maar het college geeft heel duidelijk aan dat het voor hem geen visie is, maar een duidelijke keuze. Hij gaat door de Schoutstraat.

35

Mevrouw Ripmeester: Wij waren er allemaal bij toen we besloten om verschillende dingen aan de structuurvisie te koppelen. De structuurvisie is de afgelopen tijd het codewoord geweest om zaken uit te zoeken. Ook de tramdiscussie hebben wij gekoppeld aan de structuurvisie. De tramdiscussie is een verder uitgewerkt geheel dan diverse andere onderwerpen in de structuurvisie.

40

Daarom menen wij dat wij op basis van deze informatie mee kunnen gaan met dit voorstel.

45

De heer Neuschwander: U kiest er dus expliciet voor dat de tram door de Schoutstraat gaat. Dus geen alternatieven. Maar net zoals het college voorstelt.

50

Mevrouw Ripmeester: Inderdaad.

U gaf ook aan dat het draagvlak niet is toegenomen. Het was 50% en is 50%. Er is al eerder gesproken over het interpreteren van cijfers. Sommigen noemen het manipuleren. Maar je kunt op verschillende manieren naar iets kijken. Een glas is half leeg of half vol. In het eerste onderzoek was 23% voorstander van de tram. Uit het nieuwe onderzoek blijkt dat 36% voor is. Wanneer je naar die cijfers kijkt, kun je constateren dat het draagvlak is toegenomen. U hebt het over heldere cijfers. Ik kan de helderheid van het NIPO waarderen. Ik moet zeggen dat ik ook heel graag nog steeds uw enquête zou willen zien. Ik vraag u dat al een paar jaar.

5

De heer Neuschwander: Mevrouw Ripmeester, u weet de media altijd goed te vinden. Ik kan me nog heel goed herinneren dat de resultaten van het onderzoek op de voorpagina van De Combinatie stonden. Die heb ik letterlijk geciteerd, want ik heb het persbericht vanavond ernaast gelegd. U mag hem nog een keer van ons krijgen. Maar er is niets veranderd.

10

Mevrouw Ripmeester: Ik zou graag nog een kopie krijgen. Ik denk dat ik er doorheen ben. Dank u wel, voorzitter.

15

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil u allen vragen om niet in herhaling te vallen van de eerste termijn, want we moeten er doorheen. De heer Japenga.

20

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Er wordt vanavond veel over cijfers gesproken. Ik zou eigenlijk graag willen weten hoe warm het hier is [*het was een warme zomeravond, notulist*].

25

We komen vanavond niet op alle punten bij elkaar. Er ligt een visie, een structuurvisie, en daarin spreek je een groot aantal lijnen af voor de toekomst. Ik merk dat de structuurvisie overwegend gedragen wordt. Maar op een aantal punten niet. Als het gaat over de tram, is met name het verkeer in de Schoutstraat een punt van aandacht. Voor ons moet het gewoon veilig. Wij willen er graag een onderzoek aan koppelen. Wij steunen de VVD die daar ook grote waarde aan hecht. Als het niet goed is, moet het terug naar de tekentafel. Dat is ons standpunt voor de expliciete keuze van de Schoutstraat. U weet nog wel dat wij eerder voorstander waren van andere oplossingen. Uiteindelijk, na een langdurig proces is het toch dit geworden.

30

Ik wil ingaan op enkele andere punten.

De motie Bereikbaarheid van rivieroeveren beschouwt de wethouder als een steun in de rug. Daar zijn we blij mee. Dat betekent dat we op dat punt hetzelfde nastreven.

35

Over de motie over de woningbouw Rijksstraatweg/Lagendijk lopen de meningen uiteen. Wij zijn van mening dat de stichting die daar actief is en het wijkoverleg als gesprekspartner kunnen dienen voor die plek. U geeft aan dat er een aantal lastige punten in zit, in het bijzonder het punt van precedentwerking. Daar wil ik tegenover zetten dat natuurlijk elke situatie op haar eigen merites moet worden beoordeeld. Maar om aan uw bezwaren tegemoet te komen willen wij een kleine wijziging van de motie voorstellen.

40

Motie 4 zou ik graag als volgt willen aanpassen. Wij willen aan de zin 'verzoekt het college van burgemeester en wethouders' de woorden 'nogmaals te bezien of:' toevoegen. En bij de tweede regel na 'zodanig aan te passen', het woordje 'is' toevoegen.

45

De VVD en SGP hebben aangegeven dat een aantal insprekers of partijen die zienswijzen hebben ingediend, geen antwoord heeft gekregen. Dat vinden wij ook een onjuiste gang van zaken. Wij vinden dat iedereen gewoon antwoord moet krijgen.

50

De motie van de VVD over onderzoek naar de verkeersveiligheid steunen wij zeker. Een aantal moties van D66/GL zou daar naadloos in passen. Dat horen we straks nog wel. Het CDA had een mooie slogan dat een stem van de tram een stem voor de toekomst is. Dat onderschrijven wij van harte.

En het binnenhalen van een hbo- en mbo-opleiding, daar willen wij zeker in meegaan. Het woningaanbodstelsel van de SGP. Deze motie steunen wij niet want er is geen Ridderkerks model. Er is een regionaal model, waar Woonvisie aan meewerkt. Dat zou je

5 Ridderkerks kunnen noemen. Wij voelen er niets voor om op deze manier mensen in feite tegen te houden. Ridderkerk is wel een dorp, maar geen eiland.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, wij willen geen mensen tegenhouden, maar wij willen juist ervoor zorgen dat inwoners van Ridderkerk ook in Ridderkerk kunnen blijven.

10 **De heer Japenga:** Daar zijn wij het van harte mee eens. In de motie zit volgens ons nog te veel een andere strekking. Om die reden willen wij er niet in meegaan. Dan heb ik alles gehad. Dank u wel, voorzitter.

15 **De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter. Door verschillende fracties is al de vinger gelegd bij het feit dat niet op alle inspraakreacties een antwoord is gegeven. Dat heeft te maken met het karakter van de structuurvisie, is door de wethouder gezegd. Dat zou kunnen. Wij vinden dat op zichzelf geen goede zaak. Maar als dit al het geval is, zou het beter zijn dat in de toekomst dan ook klip-en-klaar vooraf te communiceren dat daar op die manier mee omgegaan zou
20 zijn. Maar nogmaals: wij sluiten ons aan bij andere fracties die zeggen dat gewoon elke reactie van een antwoord voorzien behoort te worden. Gelukkig voor al degenen die gereageerd hebben, die krijgen de mogelijkheid nog zodra het bestemmingsplan aan de orde komt, want dat is een juridisch bindend document. Dan zal de reactie ook van een antwoord van de raad en college voorzien worden.

25 De wethouder is al ingegaan op de motie over Nieuw Reijerwaard. Wij willen nog twee aspecten voor het voetlicht brengen. Wij zouden inmiddels graag wat meer inzicht willen krijgen in de behoefte - mede in verband met de economische crisis - op korte, middellange en langere termijn. En in de tweede plaats willen we weten wat gelet daarop de
30 mogelijkheden daarop zijn van een gefaseerde transformatie van Nieuw Reijerwaard. Dat kan uiteindelijk weer alles te maken hebben met de mogelijkheden en onmogelijkheden om het zelf als Barendrecht en Ridderkerk te financieren. Die vraagstelling is denk ik even iets breder. Maar wellicht dat dit bij de vraag zoals die in de motie verwoord wordt, meegenomen kan worden. Dus een behoefteduiding op korte, middellange en lange termijn en een
35 mogelijke fasering met de mogelijkheid van hervestiging van tuinders die nu in het gebied zitten en gewoon hun bedrijf willen voortzetten.

Over het groen is al gereageerd op de betrokkenheid van agrariërs. Ik wil nogmaals benadrukken dat wat de SGP-fractie betreft bij het groen zeker ook gekeken moet worden
40 naar de open gebieden die er zijn waar in de winter ook glimmende, strak geploegde landbouwgronden zijn. Dat willen wij koesteren.

Over de motie Wonen hebben wij al een opmerking gemaakt.

45 De motie over de rivieroever wordt overgenomen door het college. Wij hebben nog wel de vraag wat dat nu precies betekent voor het geheel van de structuurvisie, want zij lijkt nog wel redelijk ingrijpend te zijn.

Over de TramPlus lopen de meningen uiteen. Dat is geen verrassing. Regelmatig hoor ik de opmerking dat er is besloten tot de aanleg van een TramPlus. Onzes inziens is er steeds
50 gesproken over dat er besluitvorming is geweest over een advies aan de stadsregio over de TramPlus. Dat is nog iets anders en dit komt straks weer in vol ornaat op ons af bij de aanpassing van de bestemmingsplannen. Iedereen mag daarbij uiteraard zijn keuze maken rondom de TramPlus. Dat doet onze fractie ook. Er zijn ook raadsleden verantwoordelijk voor. Die verantwoordelijkheid hebben we te nemen. Maar volgens ons kan het draagvlak niet de vlag zijn die de lading dekt.

5

Ik kijk nog even naar de moties: volgens mij hebben wij ze allemaal gehad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit. De heer Van Houcke.

10

De heer Van Houcke: Dank u wel. Voorzitter, de wethouder heeft de raad opgeroepen om stappen te nemen om door te stappen, om besluiten te nemen en niet voortdurend om onderzoek te vragen. Ik kan me die opmerking voorstellen.

15

Over de landbouwvisie. Ik zou dat graag nog eens in ander verband willen bespreken. Het is een belangrijk onderwerp.

Ook na de reactie van de wethouder ben ik nog niet gerust op de groene plannen. Metropolitane landschapsparken enzovoorts, ik blijf daar grote twijfels over houden. De economische dragers die daarbij gezocht worden, zijn er volgens mij. Ik ben het volstrekt met de heer Smit eens als hij zegt dat open gebieden ook agrarisch kunnen blijven. Een agrarisch gebied kan fantastisch mooi zijn. Jarenlang gebruik van een agrarisch gebied geeft een bepaalde waarde aan het gebied.

20

25

Het doorstroombeleid. Ik hoor de heer Van der Spoel de reactie van de VVD die ze al acht jaar verwoordt, herhalen. Dit in reactie op de opmerkingen van mevrouw Ripmeester. U spreekt over middeldure woningen die mensen aantrekken. Mag ik u erop wijzen dat middeldure appartementen in Ridderkerk soms jarenlang leegstaan? U hebt gelijk met uw doorstroombeleid, maar wordt eens wakker en kijk wat er gebeurt. Al meer dan acht jaar zitten wij samen in de raad en zien wij dat de ontgroening en de vergrijzing niet alleen snel gaan, maar alsmaar sneller. Uw theorie klopt, maar uw praktijk blijft achter daarbij.

30

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, destijds was het ook de keuze van de meerderheid van de raad om meer sociale woningbouw te realiseren dan op basis van de Ridderkerkse behoefte noodzakelijk was. De VVD behoorde daar niet toe. Er was een falend PvdA-beleid in Rotterdam, jarenlang. Dat daarin een behoorlijke oververtegenwoordiging is heeft er mede aan bijgedragen dat de doorstroming niet op gang is gekomen.

35

De heer Van Houcke: U krijgt met de reactie richting Rotterdam bijna 'Pimneigingen', zou ik bijna zeggen. Het lijkt mij te kort door de bocht om daar de oorzaak van ons probleem in te zoeken.

40

Die discussie voeren wij vast nog wel. Ik wilde dat toch niet voorbij laten gaan. Ik zou, mijnheer Van der Spoel, eerst het woonwensenonderzoek afwachten. De richting die we inmiddels al gezien hebben in de eerste dingen die wij weten - de cijfers enzovoort - wijzen in ieder geval uit dat de woonwensen en het woonaanbod verdraaid slecht op elkaar aansluiten.

45

Voorzitter, over de TramPlus is nog geen besluit genomen, zegt de SGP. Dat houdt ze maar vol. U mag dat nu wel vinden, maar ik zou ook tegen u in politieke zin willen zeggen: droomt u maar lekker verder, want die tram gaat straks rijden.

50

De heer Smit bij interruptie: Ik ben benieuwd.

De heer Van Houcke: Wij staan straks vast samen langs de kant. Een opmerking van de ChristenUnie in eerste termijn ging over dat er veel werk in de ondernemende kern moet zijn. U spreekt ook over het bouwen voor jongeren. Daar ben ik het volstrekt mee eens. Maar ik ben verbaasd over uw vervolgoepmerking dat we dan ook wel

5 voldoende werkgelegenheid moeten hebben. U vraagt hoe het college dit denkt op te lossen. Mag ik u erop wijzen dat de onderliggende cijfers van de structuurvisie aangeven dat wij een overmaat aan werkgelegenheid hebben in Ridderkerk? Zelfs zoveel dat als alle
10 Ridderkerkers hier in Ridderkerk zouden werken, wij nog fors mensen moeten importeren - tussen aanhalingstekens - om de overige arbeidsplaatsen hier te bezetten. Dus uw conclusie verbaast mij.

De heer Japenga: Voorzitter, deze structuurvisie gaat over de toekomst. Het gaat niet over de situatie van vandaag. Wil je op termijn die ontwikkelingen beïnvloeden, dan zul je ervoor moeten zorgen dat dat adequaat is geregeld. Dat is mijn bedoeling geweest.

15 **De heer Van Houcke:** Dank u. De VVD maakte een opmerking die mij trof en waar ik mij heel goed in kon vinden. Ook dat gebeurt, mijnheer Van der Spoel. U gaf aan dat Ridderkerk over tien jaar leidend is op het gebied van onderwijs en sport. Voor mij is het niet het eerste belang of het nu specifiek onderwijs en sport zouden moeten zijn. Ik wil er wel iets over zeggen. Maar
20 ik vind juist uw opmerking, die ooit eens in de rand van de discussies is gemaakt in de afgelopen anderhalf jaar... Ridderkerk zou ergens in moeten excelleren, zich moeten profileren naar buiten. Zoals de TT in Assen, bij wijze van spreken. Die wil ik niet hier naar toe halen, maar u begrijpt wat ik bedoel. Met sport zullen we een goede kans maken. Ik vermoed niet dat wij in onderwijs kunnen excelleren, gezien het aanbod in deze regio. Maar dat
25 terzijde.

Voorzitter, ik heb nog een vraag aan Leefbaar Ridderkerk. Ik heb van de woordvoerder gehoord dat wij kritisch moeten zijn op ontwikkelingen die leiden tot verpaupering van woonwijken. Dat wordt denk ik niet tegengesproken. U spreekt over
30 renovatie en sloop van woningen. Ik heb uw opmerking niet helemaal precies hier staan, maar het gaat om de intentie. Ik wilde vragen of u bedoelt dat slopen of renoveren de remedie is voor het verpauperen van wijken. Of om een verloederde woonomgeving op te lossen? Daar ben ik wel benieuwd naar.

35 **De heer Neuschwander:** Mag ik daar direct op reageren, voorzitter? Dat is misschien wel zo gemakkelijk.
De heer Van Houcke begint meteen over slopen en renoveren, maar ik ging niet zo ver. In diezelfde structuurvisie wordt een voorbeeld aangehaald in Drievliet. Het adviesbureau BVR heeft daar heel duidelijk de bewoording laten vallen van zogenaamde bloemkoolwijken. In die
40 context is ook gesproken over verpaupering door aanzichten van wijken, waardoor bewoners weinig tijd besteden aan het uiterlijk van de woning, waardoor verpaupering sneller optreedt. Als wij dat als gemeente vaststellen, moeten we proberen daar zo snel mogelijk iets aan te doen. In die context sprak ik over verpaupering.

45 **De heer Van Houcke:** Mijnheer Neuschwander, u hebt mij volkomen gerustgesteld. In de cijferreeks die mevrouw Ripmeester van u overnam en de lege gaten die erin zaten die zij invulde, kan ik mij volledig vinden.

Voorzitter, de ingediende moties.
50 De motie Transformatie Nieuw Reijerwaard zal ik uiteraard ook deze keer niet steunen. De motie over behoud van groen van de PvdA zal ik uiteraard wel steunen, want ik ben mede indiener daarvan.
De motie over de rivieroever steun ik ook.
De motie van de ChristenUnie over bouw Rijksstraatweg/Lagendijk enzovoort steun ik

5 uitsluitend onder de voorwaarde dat dit onderdeel is en wordt van algemeen beleid. De wethouder heeft mij in die zin overtuigd. In die zin dat wij niet ons eigen beleid moeten doorkruisen. Dat maakt het lastig voor ons en voor de bestuurders. Dus in die zin steun ik het wel als het onderdeel kan worden van het bestemmingsplan.

10 De motie van de SGP over het Ridderkerks aanbodmodel zal ik zeker niet steunen. Mevrouw Ripmeester heeft over deze zaak opmerkingen gemaakt en deze zijn mij uit het hart gegrepen.

De motie over levensloopbestendige woningen heb ik mede ingediend.

En de motie over de milieuaspecten zal ik handhaven.

15 De motie van de VVD over de integrale verkeerskundige visie zal ik steunen. Ik zou mijn motie nummer 13 over de sluitende centrumring daar graag onderdeel van willen laten zijn. Mocht deze motie van de VVD het niet halen, dan stel ik het op prijs om mijn motie alsnog separaat in stemming te brengen.

Motie 9 over de doorbraak Sint Jorisstraat wil ik terugnemen.

20 Motie 10 wil ik in stemming brengen; die gaat over de afsluiting van de Sint Jorisstraat voor doorgaand verkeer. Daarin ben ik natuurlijk versterkt door de duidelijke uitspraak van de wethouder in dezen.

25 Motie 11 over gemotoriseerd verkeer op het Koningsplein heb ik gewijzigd. De wijziging bij 'spreekt uit dat', eerste bolletje, tweede zin: 'verkeerssysteem rond het centrum waarin nog slechts het Koningsplein een beperkte functie heeft voor het gemotoriseerd verkeer'. Dat is een afzwakking van de oorspronkelijke tekst en ik hoop zodoende een meerderheid hiervoor te krijgen.

Motie 12 trek ik in.

Motie 14 over de tram over de Noordenweg trek ik in, na de reactie van de wethouder.

Dank u wel.

30 **De voorzitter:** Dank u zeer. Dat was het, mijnheer Van Houcke. Dan is het woord aan de heer Van der Spoel.

35 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, zoals in eerste termijn is aangegeven, herhalen wij nog een keer dat ieder ingebracht argument bij de participatie - ook al is het al bekend - correct beantwoord moet worden. Wat de VVD betreft gaat het college dit alsnog doen.

40 Voorzitter, het belang van Het Huys ten Donck is denk ik door alle fracties weergegeven. Wij komen graag nog een keer terug op onze opmerking dat, wellicht gezien het besluit dat we vanavond gaan nemen, een heroverweging van het besluit over de Van Dam tot Schramlocatie kan worden genomen.

45 Wat betreft de werkgelegenheid heb ik in eerste termijn aangegeven dat we ervoor moeten zorgen dat we binnen onze grenzen werkgelegenheid voor hoger opgeleiden moeten zien te krijgen. Samen met de bouw van de juiste woningen moeten we ervoor zorgen dat deze mensen ook hier gehuisvest kunnen worden. Dat bedoelde ik met mijn opmerking, mijnheer Van Houcke. Ik ben blij met uw opmerking over de ambitie die wij willen nastreven, excelleren op het gebied van onderwijs of sport.

Over Nieuw Reijerwaard is iedereen denk ik duidelijk geweest. Het idee over een gefaseerde invulling klinkt sympathiek.

50 Over onze motie is gezegd dat de verkeerskundigen aan zet zijn. Dat vindt het college ook. De mobiliteit. De uitwerking van het tracé door de Schoutstraat wordt mede afhankelijk gesteld van technische mogelijkheden zodat sloopgevolgen en verkeersveiligheid zijn geborgd. Onder punt 3 wordt aangegeven dat er een extra toets op genoemde punten zal plaatsvinden. De VVD wacht die toets af.

Over het draagvlak hebben wij gezegd dat goede plannen vanzelf tot meer draagvlak leiden.

5 Niet alleen op basis van feiten, maar ook door in gesprek te gaan met mensen in de samenleving. Wij zien het draagvlak langzaam groeien.

De heer Neuschwander bij interruptie: Mijnheer van der Spoel, wat is voor u een goed draagvlak?

10 **De heer Van der Spoel:** Draagvlak betekent dat een meerderheid van de inwoners warme gevoelens heeft bij de gedane voorstellen, maar voorzitter, daarbij moet je ook betrekken dat je het algemeen belang ook moet meten tegen het eigen belang. Juist door met mensen in gesprek te gaan, kom je achter de ware reden ervan of men voor of tegen is. Zo kun je het maatschappelijk draagvlak ook duiden. De NIPO-enquête is een mooie nulmeting. De vergelijking met uw eigen onderzoek: u hebt destijds eigen onderzoek gedaan. Nu is er een wetenschappelijk onderbouwd onderzoek gedaan. Destijds was er meerdere tracés in beeld en is er één tracé in beeld. Het is natuurlijk leuk om twee onderzoeken met elkaar te vergelijken, maar dan moet je ook wel dezelfde noemer gebruiken.

20 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, er is inderdaad sprake van twee onderzoeken, maar ik had me zo afgevraagd wat de heer Van de Spoel had gedaan als er slechts 40% voor de tram was geweest. Had u dan ook gezegd dat er voldoende draagvlak was?

25 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, het gaat een discussie worden over cijfers. Ik heb begrepen dat je cijfers niet alleen kaal en an sich moet zien, maar met mensen in gesprek moet gaan om de ware reden te achterhalen.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, dat neemt niet weg dat volgens het NIPO-onderzoek een meerderheid tegen de TramPlus is. Het geeft niet dat de VVD voor de TramPlus is, maar het lijkt er een beetje op dat de fractie zich verschuilt achter cijfers en wat dies meer zij.

35 **De heer Japenga:** Ik wil een vraag stellen aan de heer Smit. Maar geldt dat ook voor uw fractie als de uitslag 60% voor de TramPlus was geweest?

De heer Smit: Ik probeer juist aan te geven dat je het gewoon op eigen merites moet beoordelen en als volksvertegenwoordiger een beslissing moet nemen.

40 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, wij hebben daar destijds ook wat van gezegd. Wij hebben aangegeven dat draagvlak belangrijk is, maar met de kanttekening dat er altijd een afweging gemaakt moet worden tussen het algemeen belang voor de toekomst en het eigen belang van een aantal Ridderkerkers. Dat haal je niet alleen uit cijfers. Ook door in gesprek te gaan met mensen.

45 Wat betreft de moties het volgende.

Van de moties over de transformatie Nieuw Reijerwaard, behoud groen, toegankelijkheid rivieroeveren en de bouw Rijksstraatweg/Lagendijk, evenals het Ridderkerks aanbodsysteem is de VVD mede indiener. Die steunen wij.

50 Aan de motie van de PvdA over levensloopbestendige woningen hebben wij geen behoefte. Over alle voorstellen van D66/GL het volgende. Onze motie ziet er juist op om duidelijk in beeld te krijgen wat de consequenties zijn als je alle verkeersvoorstellen samenbrengt. Het overzicht is moeilijk te zien. Het afserveren van de Rotterdamseweg brengt wellicht een waterbedeffect teweeg. Maar wat heeft dat voor betekenis als je de Sint Jorisstraat afsluit

5 enzovoort?

De motie van de VVD ziet erop om juist niet bepaalde zaken te benoemen want daardoor laat je wellicht andere zaken buiten beschouwing en daarom kiezen wij voor een integrale aanpak. Wij zullen de door u ingediende moties niet steunen. Gezien ons gloedvolle betoog bij de laatste raadsvergadering over het milieu zult u begrijpen dat wij de motie van D66/GL van harte zullen steunen.

De voorzitter: Mag ik u nog even vragen hoe u aankijkt tegen de suggestie van de heer Van Houcke om motie 13 bij uw motie te betrekken?

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik heb zojuist aangegeven dat door één ding te benoemen je wellicht andere zaken uitsluit. Wat de VVD betreft, is dat daarom niet aan de orde.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, deze integrale verkeerskundige visie, ziet die wel toe op het mogelijk ontwikkelen van de centrumring en voorstellen daartoe?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik heb nu juist aangegeven waarom ik mij niet laat verleiden om het een wel te noemen en het andere niet. U zult van mij geen ja of nee horen.

25 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik ben een beetje verbaasd over de opmerking over de integrale benadering van de heer Van der Spoel. Hij zegt dat alles hieronder valt wat wordt ingediend. Nu wil ik er iets onder brengen en nu zegt hij dat ik dat niet mag benoemen. Ik vraag me af of er eigenlijk wel iets onder uw motie zit, of het geen algemeen verhaal is. Je zult toch ergens handvatten moeten hebben, een idee hebben en je zult een idee toch moeten toetsen.

30 **De heer Van der Spoel:** Juist omdat je hier dingen samen moet brengen. Het staat u vrij, en mevrouw Ripmeester ook, om te benoemen welke zaken er volgens u toe zouden behoren, maar ik heb aangegeven waarom de VVD dat niet wil benoemen.

35 **De voorzitter:** Dat was het, mijnheer Van der Spoel? De heer Neuschwander.

40 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, het karakter van de structuurvisie die wij vanavond behandelen is het geven van een visie. Keuzes en beslismomenten komen later. In dat kader is het een beetje controversieel dat de wethouder aangaf dat er vanavond beslissingen worden genomen; andere partijen praten over die momenten. Daar hebben wij best moeite mee.

45 Een visie betekent nog niet direct besluiten nemen. Dat doorkruist ook een beetje - zoals ik eerder heb aangegeven - het voorstel over de Schoutstraat. Daar ligt heel duidelijk een voorstel van het college dat de tram door de Schoutstraat gaat. Alternatieven zijn eigenlijk van tafel. Spreek je dan nog over een visie of heb je het dan over een keuze?

Onze fractie heeft daar veel moeite mee.

Dan nog iets. Op twee cruciale...

50 **De heer Japenga bij interruptie:** Voorzitter, het lijkt erop dat wij dit resultaat op deze manier niet hebben gewild. Alsof er iets in gefietst is. Nee, we hebben aangegeven dat we een duidelijke uitspraak over de tram wilden in de structuurvisie. Dat is van meet af aan duidelijk geweest. We hebben nu niet een kat in de zak of ik weet het niet.

5 **De heer Neuschwander:** Mijnheer Japenga, naar mijn mening kunt u heel duidelijk aangeven wat uw visie daarop is, maar nu wordt er heel duidelijk een keuze gemaakt en een beslissing genomen.

De heer Japenga: De keuze ligt in het verlengde van de visie in dit geval.

10 **De heer Neuschwander:** Dat is nog maar de vraag. Daar ben ik nog niet zo van overtuigd. Dat is voor u zo, maar niet voor mij.

De heer Japenga: Daar voeren wij debat over.

15 **De heer Neuschwander:** Dat klopt.

De heer Japenga: Voor ons ligt dat in die lijn.

20 **De heer Neuschwander:** Voor u is dat zo, omdat dat is zoals u erover denkt. Maar dat is niet onze visie. Vandaar dat wij moeite hebben met die beslissingen en met die keuzes. En ik wil dat nog verder toelichten. Op twee cruciale momenten - de ene is Nieuw Reijerwaard en de andere is de TramPlus - heeft onze fractie een totaal ander standpunt dan opgenomen is in de structuurvisie. In de hele structuurvisie is de TramPlus zo van invloed dat het onderwerp op allerlei fronten terugkomt en dat is voor ons aanleiding om op dit moment tegen het voorstel te stemmen.

25 Als er vanavond de suggestie gecreëerd wordt dat er beslissingen aan deze visie worden gekoppeld, kunnen wij niets anders doen dan tegen de structuurvisie stemmen.

30 **De voorzitter:** De heer Van Houcke voor een interruptie.

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik schrik van deze woorden. Ik begrijp dus dat Leefbaar Ridderkerk overweegt straks tegen deze structuurvisie te stemmen, omdat de TramPlus daarin is opgenomen. Zou het dan niet veel meer - gezien de enorme importantie van dit dossier en deze structuurvisie - voor de hand liggen, mijnheer Neuschwander, dat u voor de structuurvisie stemt, maar tegen de TramPlus en wellicht nog andere zaken. Dan stemt u in ieder geval in met de toekomstvisie van Ridderkerk.

40 **De heer Neuschwander:** Dat is een punt waarover we nagedacht hebben. Je kunt je afvragen of je als Leefbaar Ridderkerk de raad moet voorstellen dat punt er uit te halen. Dan zou ik u moeten vragen om bijvoorbeeld Nieuw Reijerwaard of de TramPlus uit de structuurvisie te halen. Ik denk dat dat niet realistisch is. Dan zal ik eieren voor mijn geld moeten kiezen en in dit geval een heel duidelijke keuze moeten maken. Wij geven in onze visie aan dat wij tegen de TramPlus zijn; deze TramPlus maakt een belangrijk deel uit van de visie. Wij zitten in een enorme spagaat. Ik zie niet hoe wij kunnen combineren wat u voorstelt.

45 **De heer Van Houcke:** Mijnheer Neuschwander, ik ben ook tegen de inrichting van Nieuw Reijerwaard tot bedrijventerrein. Ik heb grote onvrede over de invulling van de milieuparagraaf. Dat heb ik ook gezegd. De beraadslaging is een onderdeel van de besluitvorming. Maar dat wil niet zeggen dat ik tegen de structuurvisie ga stemmen en haar daarmee van tafel schuif. Ik roep u op - desnoods in een schorsing - om intern daar nog eens over te overleggen en te praten over of u dit toch kunt steunen. Het is namelijk voor de toekomst van heel groot belang.

5 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, als wij in dit stadium zouden meegaan, zou mijn eerdere betoog een farce zijn en puur een verhaal naar buiten toe. Wij hebben aangegeven dat wij grote problemen hebben met Nieuw Reijerwaard. In de structuurvisie zoals die er nu uitziet en zoals vanavond het voorstel naar voren komt, daar kunnen wij ons absoluut niet in vinden. Niet een beetje, maar helemaal niet. Hetzelfde geldt voor de TramPlus. Ik kan dan toch geen
10 duidelijker signaal afgeven dan tegen deze structuurvisie stemmen.

De heer Van Houcke: Nog een opmerking, voorzitter. Ik begrijp de opstelling en de bezwaren van de heer Neuschwander. Die hebben we allemaal. We hebben allemaal kritische opmerkingen gemaakt en zaken uit de structuurvisie gehaald waar we het niet of
15 zelfs zeer mee oneens zijn. Dat wil toch niet zeggen dat de structuurvisie niet deugt?

De heer Neuschwander: Mijnheer Van Houcke, u eindigt uw reactie met de opmerking over niet deugen. Ik heb het woord niet deugen niet gebruikt. Maar wij gaan een compleet andere richting in. De TramPlus en Nieuw Reijerwaard zijn wezenlijke onderdelen van deze
20 structuurvisie. De TramPlus komt van voor tot achteren in de complete structuurvisie terug. Als ik al die punten moet gaan benoemen waar wij het niet mee eens zijn, blijft er zeer weinig over.

De voorzitter: Ik denk dat het goed is voor de helderheid om u eraan te herinneren dat het
25 de opdracht van de raad aan het college was om de structuurvisie ook te gebruiken om de inpassing van de TramPlus aan te geven. Dus het is geen verzinsel van het college, maar een opdracht van uw raad zelf geweest. Het is goed om dat nog even te bedenken.

De heer Japenga bij interruptie: Voorzitter, we hebben al diverse malen hierover
30 gesproken. We zijn als raad op een goed moment ook akkoord gegaan met een aantal richtinggevendende uitspraken. Op dat moment had dan anders moeten worden besloten. Nu zitten we hier met dit pakket. Ik ben het met de heer Van Houcke eens. U kunt het op onderdelen oneens zijn, maar daarom kunt u nog wel voor de structuurvisie stemmen. Maar het is uw keuze.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is weer aan de heer Neuschwander. Ik zie eerst nog een korte interruptie van de heer Smit.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, de raad heeft beslist bij meerderheid dat de
40 TramPlus bij de structuurvisie gevoegd zou moeten worden. Dus dat onderscheid moeten we natuurlijk ook even maken. Ik denk dat iedereen moet wegen wat het zwaarste weegt.

45 **De voorzitter:** Dat is ook zo, maar een meerderheidsbesluit is ook een besluit. Die werkelijkheid moeten we ook niet vergeten. Het woord is aan de heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Voorzitter, het klinkt misschien een beetje vreemd, maar niet
50 onbekend uit onze mond. Ik ben mijn betoog begonnen met aan te geven dat Ridderkerk op een bepaalde manier ergens naar kijkt. Als dat zo is, zal het stemgedrag daar ook op aangepast moeten worden.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Neuschwander. Dames en heren, ik weet niet of de wethouder er nog behoefte aan heeft om kort te reageren.

5 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter heel kort, want ik verlang zo langzamerhand naar mijn huis in de bloemkoolwijk Drievliet waar ik al dertig jaar met veel plezier woon. In de eerste plaats een antwoord op de vraag van de PvdA over de sociale woningvoorraad. Jaren geleden hebben we daarover afspraken gemaakt; daar houden we aan vast.

10 Dan nog een reactie op de opmerking over de insprekers. Als er vanavond besluitvorming plaatsgevonden heeft, krijgen alle insprekers en briefschrijvers alsnog de reactie van de raad.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Waarvoor dank. Maar ik wil nog inhaken op uw opmerking over de sociale woningvoorraad. Ik ben blij dat dat vastgezet is op 7200, maar ik wil informatie over de opbouw van de huidige woningvoorraad in type, prijs en locatie.

15 **Wethouder Den Boef:** Dat zijn cijfers die horen bij het strategisch voorraadbeleid van Woonvisie. U gaat binnenkort met Woonvisie in gesprek. Ook uit de jaarverslagen valt veel informatie te halen.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Het verzoek was of het college dit wilde aanreiken voor de structuurvisie.

Wethouder Den Boef: Dat is niet gelukt, maar wel het totale aantal. Over de woningbouw bij de Van Dam tot Schramlocatie wil ik de raad meegeven dat er
25 duidelijke afspraken met de ontwikkelaar zijn gemaakt, mede op basis van de gesprekken die we met u gevoerd hebben. Natuurlijk is het zo dat in de huidige situatie daar wellicht anders over gedacht wordt, maar het is niet zo dat je zomaar andere afspraken kunt maken met een ontwikkelaar waarmee je al heel lang op weg bent.

30 Wat betreft de opmerkingen van de VVD over de motie. Als zij zegt dat veiligheid een belangrijk aspect is, dan onderschrijft het college dat van harte. Maar als ze zegt dat ze de toets afwacht, onderschrijft het college dat niet. Natuurlijk gaan wij in de uitwerking kijken naar de veiligheid. Dat wensen we allemaal; we willen allemaal een veilige route.

Als in de uitwerkingsfase blijkt dat de veiligheid in het geding is, gaan wij kijken hoe het dan moet. Dus het is zeker geen passieve toestand; we gaan het veilig uitvoeren.

35 Voorzitter, dat wilde ik nog zeggen.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, maar dat is wat in het voorstel op bladzijde 3 van 4 onder de punten 2 en 3 beschreven staat. Als er staat dat er een toets komt op basis van objectieve criteria, beoordeeld door diverse onafhankelijke instanties, zult u die beoordeling toch afwachten?

Wethouder Den Boef: In het woord afwachten zit een passiviteit. Wij zullen voor een veilige toestand in de Schoutstraat zorgen; we zullen dat door diverse instanties laten toetsen.
45 Terecht en als je zegt dat het anders zal moeten, gaan we weer verder tot het veilig is.

De voorzitter: Dat was uw reactie, wethouder? Dank u wel.
Dames en heren, wij zijn aan het einde van de beraadslaging. We komen toe aan besluitvorming.
50 Ik stel eerst het voorstel van het college aan de orde. Er ligt een aantal moties voor. Deze komen na de besluitvorming over het totale stuk aan de orde. Dat begrijpt u. Ik stel aan de orde het voorstel van het college van B en W om de Structuurvisie 2020 vast te stellen.

De heer Smit: Voorzitter, mag ik een stemverklaring afleggen?

5 Voorzitter, er staat veel in de structuurvisie over wonen, wijken, werken, groen en noem maar op, waarmee de SGP-fractie in min of meerdere mate zeker kan instemmen. Maar met de komst van de TramPlus op welke manier dan ook stemt de SGP-fractie niet in. Overigens zal de discussie over de TramPlus bij de wijziging van bestemmingsplannen ongetwijfeld worden vervolgd. Nu de TramPlus een heel wezenlijk onderdeel uitmaakt van de
10 structuurvisie, zullen wij tegen het voorstel stemmen om de Structuurvisie Ridderkerk 2020 vast te stellen. Dat geldt ook voor de moties 8 tot en met 14, voor zover ze niet ingetrokken zijn nu die allemaal uitgaan van de vooronderstelling van de TramPlus en ingepast moeten worden. Dank u wel.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Wij stemmen voor het voorstel zoals het er ligt maar met het nadrukkelijke verzoek om in het kader van Nieuw Reijerwaard duidelijk te maken wat het college verstaat onder agrologistiek. Wij stemmen toch voor, ook al is de visie op de TramPlus ontstaan onder het vorige college, waarvan Leefbaar Ridderkerk deel uitmaakte.

20 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, ik zal voor het voorstel stemmen, met de opmerking dat ik tegen transformatie van Nieuw Reijerwaard ben. Dat steun ik niet, omdat ik het een verkeerde beslissing vind. Ik vind de invulling van de paragraaf over groen ook onvoldoende. In die zin wil ik die opmerkingen maken.

25 **De voorzitter:** Dank u wel, dan gaan wij over tot stemming bij handopsteking van de fractievoorzitters.

30 De PvdA is voor. De SGP is tegen. Leefbaar Ridderkerk is ook tegen. De VVD is voor met inachtneming van de gemaakte opmerkingen. Het CDA idem, de ChristenUnie ook, D66/GL ook.

Dat betekent dat het voorstel van het college is overgenomen met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen.

35 Dat betekent dat we een structuurvisie hebben.

Dan nu de moties:

Motie 1, Transformatie Nieuw Reijerwaard
Aangenomen met 22 stemmen voor en 5 tegen.

40 Motie 2, Behoud groen in Ridderkerk
Aangenomen met 23 stemmen voor en 4 tegen.

Motie 3, Toegankelijkheid rivieroever
23 stemmen voor en 4 tegen.

45 Motie 4, Bouw Rijksstraatweg/Lagendijk
Unaniem aangenomen.

50 Motie 5, Ridderkerks aanbodsysteem, deze motie is geamendeerd.
Een stemverklaring van de PvdA.

Mevrouw Ripmeester: Tegen met een stemverklaring. We begrijpen de emotie waar dit uit voortkomt. We willen het systeem zeker beschikbaar houden voor jongeren, maar vinden niet dat we dat op deze manier kunnen bewerkstelligen.

5

De heer Van Houcke: Ik ben tegen met de stemverklaring dat ik vind dat iedereen uit deze regio welkom hoort te zijn in Ridderkerk.

De voorzitter: Deze motie is aangenomen met 16 stemmen voor en 11 tegen.

10

Motie 6, Levensloopbestendige woningen
Aangenomen met 20 stemmen voor en 7 stemmen tegen.

15
Motie 7, Relatie structuurvisie milieuaspecten
Unaniem aangenomen.

Motie 8, Integrale verkeerskundige visie
Een stemverklaring van de PvdA.

20
Mevrouw Ripmeester: Voor met een stemverklaring. Wij zijn voor wanneer daarin nadrukkelijk worden meegenomen de afwikkeling en toegankelijkheid van het verkeer bij evenementen op het Koningsplein. We sluiten ons aan bij de opmerking van de SGP en het college dat uitgaande van het feit dat de tram door het centrum gaat dit een motie van het college wordt.

25

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik stem voor met de volgende stemverklaring. Ik vind dat delen van de moties die ik zelf heb ingediend hier onderdeel van horen te zijn. Ik mag van de VVD niet verbinden, maar dat vind ik eigenlijk te gek om over te praten.

30
De voorzitter: De motie is aangenomen met 16 stemmen voor en 11 stemmen tegen.

Motie 9 is ingetrokken.

Motie 10, Sint Jorisstraat: Aangenomen met 14 stemmen voor en 13 tegen.

35

Motie 11, gewijzigde motie over gemotoriseerd verkeer op het Koningsplein

De heer Japenga: Wij zijn voor en hadden dit graag onderdeel zien uitmaken van de motie van de VVD.

40

De voorzitter: Deze motie is verworpen met 16 stemmen tegen en 11 stemmen voor.

Motie12 is ingetrokken.

45
Motie 13, Sluitende centrumverkeersring

Mevrouw Ripmeester: Wij zijn voor maar met de toevoeging dat deze in de verkeerskundige visie past.

50
De heer Japenga: Wij zijn voor maar vinden dat deze in de verkeerskundige visie hoort.

De heer Van Houcke: Ik sluit mij hierbij aan, voorzitter.

De voorzitter: De motie is aangenomen met 14 stemmen voor en 13 stemmen tegen.

5

Motie 14 is ingetrokken.

Dames en heren, we zijn aan het einde van de beraadslaging. Ik feliciteer u met de Structuurvisie van Ridderkerk. Ik dank u voor het debat en voor al uw inspanningen.

10

De vergadering wordt om 00.10 uur gesloten.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 3 september 2009,
de griffier, de voorzitter,

15

20 as